

На основу члана 32. и члана 66. став 3. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2021 – др. закон), члана 64. став 2. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник РС", број 15/2016 и 88/2019) и члана 36. Статута града Зрењанина ("Службени лист града Зрењанина", број 17/20 - пречишћен текст и 7/23), Скупштина града Зрењанина, на седници одржаној дана 22.09.2023. године, донела је

ЗАКЉУЧАК

1. ПРИХВАТА СЕ Информација о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања јавних предузећа, друштва капитала и других облика организовања на која се примењује Закон о јавним предузећима чији је оснивач град Зрењанин, за период од 01. јануара до 30. јуна 2023. године.

2. ЗАКЉУЧАК ДОСТАВИТИ:

- Министарству привреде Републике Србије
- Одељењу за финансије
- Одсеку за послове Скупштине града, Градоначелника и Градског већа
- Архиви.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
СКУПШТИНА ГРАДА
Број: 06-105-14/23-1
Дана: 22.09.2023. године
ЗРЕЊАНИН

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКА УПРАВА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ
БРОЈ: 020-8-21/2023-IV
ДАНА: 14.08.2023. године
ЗРЕЊАНИН

**ИНФОРМАЦИЈА О СТЕПЕНУ УСКЛАЂЕНОСТИ ПЛАНИРАНИХ И
РЕАЛИЗОВАНИХ АКТИВНОСТИ ИЗ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈАВНИХ
ПРЕДУЗЕЋА, ДРУШТАВА КАПИТАЛА И ДРУГИХ ОБЛИКА ОРГАНИЗОВАЊА
НА КОЈА СЕ ПРИМЕЊУЈЕ ЗАКОН О ЈАВНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА ЧИЈИ ЈЕ
ОСНИВАЧ ГРАД ЗРЕЊАНИН**

За период од 01.01.2023. до 30.06.2023. године

Зрењанин, август 2023. године

I ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ЈЕДИНИЦИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Назив јединице локалне самоуправе: Град Зрењанин

II СПИСАК ПРЕДУЗЕЋА У ЧИЈИ ЈЕ ОСНИВАЧ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ:

1. ЈКП "Водовод и канализација" Зрењанин,
2. ЈКП "Чистоћа и зеленило" Зрењанин,
3. ЈКП "Пијаце и паркинзи" Зрењанин,
4. ЈКП "Градска топлана" Зрењанин,
5. ЈП "Градска стамбена агенција", Зрењанин;
6. "Јавно предузеће за урбанизам", Зрењанин.

III ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОДСТУПАЊА ОД ПЛАНИРАНИХ ПОСЛОВНИХ ПОКАЗАТЕЉА - ПРИКАЗ ПО ПРЕДУЗЕЋИМА

НАЗИВ ПРЕДУЗЕЋА: ЈКП "Водовод и канализација"

Седиште: Зрењанин, Петефијева 3

Претежна делатност: 3600 –сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде

Матични број: 08049637 **ПИБ:** 101162753

Програм пословања:

Програм пословања за 2023. годину усвојен на седници Скупштине града Зрењанина дана 16.12.2022. године, број закључка: 06-161-15/22-I.

Посебан програм о коришћењу субвенција из буџета града Зрењанина усвојен на седници Скупштине града Зрењанина дана 16.12.2022. године, број закључка: 06-161-14/22-I.

Измене и допуне Програма пословања за 2023. годину усвјене су на седници Скупштине града Зрењанина дана 23.06.2023. године, број закључка 06-65-11/23-I.

Образложење пословања:

Предузеће је у посматраном периоду вршило услугу дистрибуције воде на територији града и насељених места, затим је вршило одвођење отпадних вода за град и насељена места у којима је изграђена канализациона мрежа (Клек, Елемир, Ечка и Меленци), док се у насељеним местима Лазарево, Старићево и Лукићево гради канализациона мрежа. Поред својих претежних делатности предузеће је пружало и услугу редовног одржавања атмосферске канализације, одржавало водоводну и канализациону мрежу и изводило инвестиције као главни извођач радова.

Предузећу су од стране оснивача поверени послови за комунално опремање Радне зоне „Југоисток II“ и „Југоисток II-А“ у Зрењанину који обухватају реконструкцију и изградњу водоводне мреже, фекалне и атмосферске канализације са пратећом инфраструктуром. Друга значајна инвестиција је реконструкција дела водоводне мреже у Зрењанину (Мала Америка, Центар, Карађорђев трг и Шумица) и унапређење водоводне мреже уградњом мерне опреме. У посматраном периоду се завршава реконструкција дела водоводне мреже у Шумици и реконструкција на Карађорђевом тргу. Завршено је 17 планираних мерних места (Бригадира Ристића, Бул. Влаховића, Багљаш 79, Мошоринска, Мали мост, Панчевачка, Банатска, Сремска, Бул. Деспота Стефана, Вардарска, Томићева, два мерна места у Михајловачкој, Врањевачка, Гробљанска, Радноти Миклоша и Барска). Радови на територији Шумице и Карађорђевог трга су у завршној фази (раде се прикључци). У насељу Мала Америка се ради реконструкција водоводне мреже.

Пословне активности се спроводе у складу са планираним, али одступају у делу инвестиција услед померања рока за завршетак радова на комуналном опремању Радне зоне „Југоисток II-А“ у Зрењанину, где је потписан нови уговор о наставку изградње атмосферске канализације – изливних колектора.

Управљање ризицима

Предузеће континуирано спроводи одговарајуће активности да би спречило настанак одређених ризика у пословању.

Ризик виша сила – предузеће је 29.10.2021. године усвојило Правилник о ратној организацији и систематизацији у ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин.

Ценовни ризик – подразумева неизвесност губитка ради негативних промена у ценама, каматним стопама, девизном курсу и вредности новца. Везан је за цене добара, услуга и радова неопходних за обављање делатности. На избегавање и ублажавање ценовног ризика предузеће утиче на начин да се уговорним одредбама обезбеди од ове врсте ризика. Уговорима који се склапају у поступцима јавних набавки, предвиђено је да до промене цене може доћи само уз писмену сагласност наручиоца. Сви уговори се закључују у националној валути – динарима, на период важења до годину дана.

Ризик ликвидности (плаћање) - Ступањем на снагу Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, посебан акценат се ставља на праћење

ризика ликвидности плаћања, како би предузеће било у могућности да уредно измирује своје обавезе.

Ризик ликвидности (имовине) – један од значајнијих ризика ликвидности коме је предузеће изложено је и ризик ликвидности имовине, односно ситуација када предузеће не може у целости да наплати своја потраживања. Када се ради о потрошачима из бенефицираних категорија (болница, здравствене установе и школе). Могућност избегавања ове врсте ризика је минимална. Предузеће је да би побољшало наплату својих потраживања послало 116 опомена за измирење доспелих обавеза радним организацијама.

Ризик новчаног току – У свом пословању овом предузећу је неопходно да у сваком тренутку располаже адекватним износом средстава неопходних за финансирање раста активе и благовремено покриће свих обавеза које доспевају. Предузеће је изложено ризику новчаног тока, услед значајног износа обавеза на страни пасиве, које се у највећој мери односе на капитална улагања и улагања за текуће пословање. Предузеће успева да обезбеди веће нето приливе готовине из пословних активности, који се усмеравају у инвестиционе активности и измирење обавеза. Све претходно наведено изискује озбиљан приступ при планирању како трошкова, тако и улагања у инвестициону изградњу и опрему за обављање делатности, које мора бити усклађено са расположивим новчаним средствима, како се предузеће у наредном периоду не би довело у ситуацију неликвидности. Тренутна ситуација предузећа у смислу његове солвентности и капитала којим располаже, а која повратно утиче на могућност прибављања неопходних ликвидних средстава у виду краткорочних кредита за ликвидност, треба бити одржива и у наредном периоду, чиме би се омогућило несметано пословање и обављање делатности. Предузеће је децембра 2022. године анексирало Уговор о револвинг кредиту.

Циљеви јавног предузећа са кључним индикаторима за остварење циљева

Предузеће је дефинисало четири основна циља:

1. Болји квалитет услуге и информисаности потрошача

Индикатор којим се мери остварење циља је број жалби потрошача (које се решавају у што краћем року), као и годишња анкета о задовољству потрошача. У посматраном периоду регистровано је 177 жалби потрошача.

2. Континуирана испорука воде и одвођење отпадне воде

Индикатор којим се мери остварење циља је број дана обуставе у испоруци воде. Током посматраног периода није било обуставе у испоруци воде.

3. Континуирано одржавање водоводне мреже

Дефинисани индикатор за овај циљ је број кврова на водоводној мрежи. У посматраном периоду отколоњено је 782 квара (443 квара у граду и 339 квара у насељеним местима).

4. Континуирано одржавање канализационе мреже

Дефинисани индикатор је број кврова на канализационој мрежи. Служба одржавања канализације је у посматраном периоду отклонила 698 загушења фекалне канализације.

Спроведене активности у оквиру корпоративног управљања и унапређења пословних процеса

Предузеће ради на изради стратегије управљања ризицима, регистра ризика, као и увођењу финансијског управљања и контроле. Централној јединици за хармонизацију у законом предвиђеном року поднет је извештај о успостављању система ФУК-а за 2022. годину.

Јединица интерне ревизије – урађен је Стратегијски план рада интерне ревизије за период 2023-2025, као и Годишњи план за 2023. годину које је усвојио Надзорни одбор предузећа. Према Годишњем плану тренутно се обрађују две теме:

- Уговори (у ужем и ширем смислу) у периоду од 01.01. до 30.06.2021. године;
- Одржавање водоводне мреже – Санација насталих кварова на водоводној мрежи у периоду од 01.01. до 31.12.2022. године.

За претходно наведене планиране теме Извештајем за период I – VI 2023. године прослеђени су извештаји руководству, које је прихватило препоруке и оверило Планове активности за реализацију наведених препорука.

- Образац 1 – Биланс успеха

Предузеће је Програмом пословања за 2023. годину планирало да ће посматрани период завршити са добитком од 2.525 хиљада динара (нето добитак). На крају посматраног периода предузеће је пословало са добитком од 7.885 хиљада динара (нето губитак).

Приход из редовног пословања предузећа остварен је на нивоу од 79% у односу на план.

Разлог: Предузеће наводи следеће разлоге због којих је дошло до одступања:

- Приход од продаје роба и услуга - је основни приход предузећа и чине га приходи од основне делатности - дистрибуције воде и одвођења отпадних вода за све категорије потрошача (гађани, привреда, установе, организације) као и приходи од споредне делатности. Приходе од споредне делатности чине: приходи од прикључака грађана и фирми, сагласности на пројекте, проширење изворишта, редовно одржавање атмосферске канализације, извођење инвестиција. Ови приходи остварени су у мањем обиму од планираних, услед мањих прихода од инвестиција.
- Остали пословни приходи – чине их приходи од премија, субвенција, дотација, донација, приходи од закупа пословног простора и приходи од адвоката и извршитеља. Ови приходи остварени су на нивоу од 82% и износе 68.532 хиљаде динара.
- Расходи из редовног пословања су на нивоу од 79% у односу на планиране.

Разлог: Предузеће наводи следеће разлоге због којих је дошло до одступања:

- Трошкови материјала, горива и енергије су на нивоу од 72% у односу на план и одступају услед мање реализованих инвестиција.

- Трошкови производних услуга су на нивоу од 42% у односу на план и одступају услед мање реализованих инвестиција. (ситуација подизвођача).

Предузеће је у посматраном периоду остварило пословни добитак у износу од 16.339 хиљада динара.

ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Финансијски расходи износе 2.082 хиљаде динара и чине их расходи камата према трећим лицима који су на нивоу од 42%, и знатно су мањи од планираних (предузеће је потписало репограме за измирење својих дуговања).

За посматрани период предузеће није планирало, а остварило је добитак из финансирања у износу од 7.894 хиљаде динара.

Остали приходи реализовани су 102% у односу на план, већим делом их чине наплаћена раније отписана потраживања и рефундације боловања преко 30 дана, док остали расходи у посматраном периоду износе 38 хиљада динара.

- Образац 1А - Биланс стања

Биланс стања ЈКП “Водовод и канализација“ Зрењанин представља приказ стања и структуре имовине, капитала и обавеза предузећа на дан 30.06.2023. године.

Стална имовина на дан 30.06.2023. године износи 1.824.387 хиљада динара и на нивоу је планираног. У оквиру сталне имовине одступања су код нематеријалне имовине и постројења и опреме (мање купљено од планираног) и одложених пореских средстава. Обртна имовина износи 232.986 хиљада динара, већа је од планиране због већих потраживања од купца. Потраживања од купца износе 49.412 хиљада динара. Капитал предузећа износи 498.042 хиљаде динара и у складу је са планом. Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе износе 533.365 хиљада динара, док обавезе према добављачима износе 259.672 хиљаде динара.

Укупна **ПАСИВА** једнака је укупној **АКТИВИ** и износи 2.060.846 хиљада динара.

- Образац 1Б - Извештај о токовима готовине

Извештај о токовима готовине представља преглед прилива и одлива готовине по основу пословне, инвестиционе и финансијске активности предузећа у периоду од 01.01. до 30.06.2023. године.

Приливи готовине из пословних активности мањи су у односу на план услед мањих прихода од инвестиција и мањих осталих прихода из редовног пословања (субвенција).

Одливи готовине реализовани су у мањем обиму од планираних због мањих исплате добављачима, мање плаћених камата и мањих одлива по основу плаћеног пореза.

У посматраном периоду прилива готовине из активности инвестирања није било, док је одлив готовине из активности инвестирања 1.770 хиљада динара. До одступања

долази код позиције куповина нематеријалне имовине, неректнина, постројења и опреме где је планирана куповина опреме у већем обиму.

Предузеће је остварило нето одлив готовине из активности инвестирања у износу од 1.770 хиљада динара.

Прилив готовине из активности финансирања износи 10 милиона динара (револвинг кредит), док је одлив 8,8 милиона динара (финансијски лизинг). Предузеће је из активности финансирања остварило нето прилив готовине у износу од 1,2 милиона динара.

У посматраном периоду предузеће је остварило укупан нето прилив готовине у износу од 19,7 милиона динара. Ставе готовине на почетку обрачунског периода износило је 8.865 хиљада динара, док готовина на крају обрачунског периода износи 28.649 хиљада динара.

- **Образац 2 - Трошкови запослених**

Постоји одступање код трошкова запослених у односу на планиране вредности у посматраном периоду, где је дошло до значајног смањења.

Разлог: Предузеће наводи следеће разлоге због који је дошло до одступања:

- Број запослених по кадровској евиденцији на одређено време је мањи за 64% од планираног броја. Планирано је 36 запослених, а у посматраном периоду ангажовано је 13 лица.
- Накнада по уговору о делу - предузеће је за ову намену планирало износ до 250.000,00 динара, док је у посматраном периоду реализација износила 32.562,00 динара. Реализација је мања услед потребе ангажовања мањег броја лица.
- На дан 30.06.2023. године у предузећу је ангажовано 30 лица по основу уговора о привремено-повременим пословима, иако је планирано 25 лица. Планирана средства износе 11.250.000,00 динара, а реализована 15.514.617,00 динара. До одступања долази услед потребе за ангажовањем већег броја лица на пословима инвестиција.
- Обрачунати путни трошкови реализовани су у износу од 1.633.354 динара, а планирано је 7.250.000,00 динара. До одступања долази из разлога што је предузеће у условима лошије финансијске ситуације запосленима обезбедило месечне карте, што је знатно мањи трошак за послодавца у односу на исплату накнаде путног трошка у готовини.
- Дневнице на службеном путу, накнада трошкова на службеном путу (које укључују трошкове превоза на службеном путу у земљи и иностранство) значајно су смањени.
- У посматраном периоду исплаћена је отпремнина за одлазак у пензију за 5 запослених, иако је у посматраном периоду услов за одлазак у пензију стекло 7 запослених (4 редовна пензија и 3 запослена у превремену пензију).
- У посматраном периоду исплаћена је солидарна помоћ (помоћ радницима и породицама радника) у износу 322.845,00 динара, иако је планиран износ од

600.000,00 динара. До одступања долази услед мањег броја поднетих захтева од стране запослених.

- Трошкови стручног усавршавања запослених огледају се у већој реализацији од планиране за 15%. До одступања долази услед веће потребе за едукацијама запослених.

- **Образац 3 – Динамика запослених**

На дан 31.12.2022. године, предузеће је имало 265 запослених радника, од чега 251 на неодређено време и 14 на одређено време, као и 10 лица ангажованих по основу уговора, од чега 4 уговора о делу (3 члана Надзорног одбора и 1 члан Комисије за рекламирање) и 6 уговора о обављању привремено повремених послова.

На дан 30.06.2023. године у предузећу је запослено 267 радника, од чега 254 на неодређено и 13 на одређено време, као и 34 лица ангажованих лица по основу уговора од чега: 4 по основу уговора о делу (3 члана Надзорног одбора и 1 члан Комисије за рекламирање) и 30 лица ангажованих по основу уговора о обављању привремено-повремених послова.

- **Образац 4 – Распон планираних и исплаћених зарада**

Исплаћене зараде су у складу са планираним. Једино одступање је код позиције „највише појединачне зараде запослених у пословодству“, која је реализована у већем обиму од планираног.

- **Образац 5 – Приходи из буџета**

Програмом пословања за 2023. годину за посматрани период планирани су приходи из буџета у износу од 112.000 хиљада динара. У посматраном периоду реализовано је 87.917 хиљада динара.

Укупно пренета средства из буџета на име субвенција износе 67.417 хиљада динара.

- субвенција за набавку специјалног комуналног возила плаћене су две месечне рате за набавку специјалног комуналног возила у износу од 1.856.817,37 динара чиме је завршена отплата рата по уговору о лизингу за набавку овог возила;

- субвенција за водоснабдевање реализована је у износу од 65.560.064,18 динара.

У посматраном периоду пренос средстава по основу услуга по уговору износи:

- за редовно одржавање атмосферске канализације износи 20.499.969,60 динара (извршене су и наплаћене услуге које су пружене у периоду јануар-мај 2023. године).

- **Образац 6 - Средства за посебне намене**

При утврђивању средстава за посебне намене предузеће се придржавало свих упутстава и ограничења, док је динамику определило на четири једнака квартала. Реализација за посматрани период (01.01.- 30.06.2023. године) показује да:

- Спонзорства и донације нису планирани (по упутству за израду програма пословања за 2023. годину), јер је предузеће претходу пословну годину завршило са губитком.
- Хуманитарне активности - нису планиране Програмом пословања за 2023. годину.
- Спортске активности - Програмом пословања за први квартал 2023. године планиране су у износу од 150 хиљада динара, али нису реализоване у посматраном периоду због недостатка финансијских средстава.
- На име репрезентације утрошено је 480 хиљада динара, а реализовано је 392 хиљаде динара.
- Реклама и пропаганда - у овој категорији је утрошено 254 хиљаде динара, а планирано је 240 хиљада динара.

- **Образац 7 – Раподела остварене добити / покриће губитка**

Предузеће је 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 и 2022. годину пословало са губитком и нема усвојене одлуке о покрићу губитка.

У 2022. години предузеће је пословало са губитком у износу од 9.270.000,00 динара (нето губитак).

- **Образац 8 – Кредитна задуженост**

Предузеће има активан уговор о краткорочном револвинг кредиту на износ од 10.000.000,00 динара.

Поред кредита отплаћивале су се рате за возила и радне машине купљене путем финансијског лизинга по уговорима из 2019. године, 2021. године и 2022. године.

У 2019.-ој години купљена су три полутеретна возила, једно путничко возило, једна комбинована грађевинска машина и специјално возило за прочишћавање канализације - вома путем финансијског лизинга, на период отплате од 3 године (специјално возило се финансира из средстава града путем субвенције, док се набавка осталих возила финансира из сопствених средстава).

У 2021.-ој години купљене су три комбиноване грађевинске машине и камион путем финансијског лизинга, на период отплате од 5 година (из сопствених средстава).

У 2022.-ој години почела је отплата два камиона, једног мини багера, две комбиноване грађевинске машине, приколице и два путарска возила, све је купљено путем финансијског лизинга, на период отплате од 5 година (из сопствених средстава).

Рате се измирују у складу са плановима отплате. Станje кредитне задужености на дан 30.06.2023. године износи 59.377 хиљада динара.

- **Образац 9 – Готовина и готовински еквиваленти**

Станje готовине на почетку обрачунског периода је износило 8.865 хиљада динара, док па крају обрачунског периода износи 28.649 хиљада динара.

- **Образац 10 - Извештај о инвестицијама**

Програмом пословања за 2023. годину предузеће је за период 01.01. – 30.06.2023. године планирало инвестиције у износу од 195.500 хиљада динара, док реализација износи 7.596 хиљада динара и односи се на извођење грађевинских радова на објектима предузећа, пескарење, фарбање и поправку термичке изолације водоторњева и резервоара.

Остале планиране инвестиције нису реализоване у посматраном периоду.

- **Образац 11 – Потраживања, обавезе и судски спорови**

Потраживања од продаје на дан 30.06.2023. године износе 556.159 хиљада динара.

Структура потраживања на дан 31.03.2022. године		у 000 дин.
20400001 купци фирме		115.223
20400002 купци паушалци		1.692
20400003 купци СОН		196.152
20400004 купци		190.056
20400005 купци Зона		14.704
20400006 купци грађани стари дуг		17.159
20420000 купци услуге		20.758
20420001 купци грађани прикључци		414
20420002 купци грађани Мужља		1
Укупно:		556.159

У структури потраживања од фирмама највеће је учешће Опште болнице „Ђорђе Јоановић“ Зрењанин – део потраживања је уређен добијеним судским спором у корист предузећа. Болница је у блокади. Остале већа потраживања су од фирмама у стечају (потраживања су пријављена).

На дан 30.06.2023. године предузеће има обавезе према добављачима у укупном износу од 254.282 хиљаде динара.

Судски спорови

„Фабрика воде“ д.о.о. поднела је тужбу против ЈКП „Водовод и канализација“ Зрењанин за накнаду штете у укупном износу од 175.750 хиљада динара. Део утуженог износа се односи на захтев по основу испоручене воде, док је део разлика до гарантоване количине. Предузеће је основ по оба вида штете оспорило. Поступак је у току.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ:

Предузеће поред текућих обавеза има и склопљене репрограме за отплату дуга.

Обавезе предузећа по основу склопљених репрограма износе:

- Споразум о измирењу дуга између предузећа и Завода за јавно здравље Зрењанин – Споразум о измирењу дуга потписан је у марту месецу 2022. године на износ од 16.312.418,98 динара на период отплате три године.
- Споразум о измирењу дуга између предузећа и ЈКП „Градска топлана“ Зрењанин по пресуди Привредног суда у Зрењанину закључен 08.06.2022. године на укупан износ од 6.485.987,06 динара на 24 месечне рате (закључно са 31.05.2024. године).
- Споразум о измирењу дуга између предузећа и „Uníqua неживотно осигурање“ ад Београд закључен 10.10.2022. године на укупан износ дуга од 15.460.194,00 динарана 24 месечне рате (закључно са 30.09.2024. године).

Од стране оснивача предузећу су поверени радови на комуналном опремању Радне зоне „Југоисток II“ и „Југоисток II-А“ у Зрењанину који обухватају реконструкцију и изградњу водоводне мреже, фекалне и атмосферске канализације са пратећом инфраструктуром.

Поред завршетка радова на комуналном опремању Радне зоне „Југоисток II-А“ у Зрењанину велика инвестиција је реконструкција дела водоводне мреже у Зрењанину (Мала Америка, Центар, Карађорђев трг и Шумица) и унапређење водоводне мреже уградњом мерне опреме.

Информација о овом предузећу сачињена је на основу Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања за период од 01.01. до 30.06.2023. године (број 2097 од 26.07.2023. године, који је усвојио Надзорни одбор овог предузећа на седници одржаној дана 27.07.2023. године, Одлуком број 2108).

**НАЗИВ ПРЕДУЗЕЋА:
ЈКП "Чистоћа и зеленило"**

Седиште: Зрењанин, Београдска 17

Претежна делатност: 3811 – изношење и депоновање комуналног отпада

Матични број: 08049653 **ПИБ:** 101165643

Програм пословања:

Програм пословања за 2023. годину усвојен на седници Скупштине града Зрењанина 16.12.2022. године број закључка: 06-161-16/22-I.

Измена и допуна Програм пословања за 2023. годину усвојена на седници Скупштине града Зрењанина 23.06.2023. године број закључка: 06-65-13/23-I.

Предузеће нема већих неусклађености између планираних и реализованих активности.

Образложение пословања:

У посматраном периоду предузеће је обављало послове изношења и депоновања комуналног отпада, зоохигијене, уређења и одржавања јавних зелених површина, чишћење јавних површина, одржавање јавне хигијене и чистоће, сахрањивање и одржавање гробала. Приликом анкетирања грађана, децембра месеца 2022. године, корисници услуга овог предузећа оценилу су његов рад на следећи начин:

Врста услуге	Веома задовољан	Задовољан	Незадовољан	Не знам
Изношење и депоновање комуналног отпада	12,0%	51,8%	19,3%	16,9%
Одржавање јавне хигијене и чистоће	9,7%	30,1%	44,5%	15,7%
Одржавање јавних зелених површина	9,7%	32,5%	48,2%	9,6%
Хватање незбринутих паса	31,6%	33,2%	15,0%	20,2%
Одржавање гробала	38,1%	42,9%	19,0%	0,0%

Циљеви јавног предузећа са кључним индикаторима за остварење циљева

Главни индикатор за успешно доношење општег циља „задовољство корисника услуга“ је **анкета** коју предузеће спроводи једном годишње у сарадњи са оснивачем, што помаже предузећу у смислу добијања повратне информације и могућности предузећа да реагује и прилагоди рад потребама корисника.

Циљ – оптимална покривеност територије града/општине услугама одржавање гробала и погребним услугама – огледа се у закључењу уговора о одржавању гробала са месним заједницама у насељеним местима. У посматраном периоду извршен је попис гробних места у шест насељених места: Банатски Деспотовац, Ботош, Лукино село, Бело Блато, Перлез и Фаркаждин. Предузеће је 22.03.2023. године закључило уговор са МЗ „Чента“ Чента и дана 18.04.2023. године са МЗ „Томашевац“ Томашевац о вршењу услуге сахрањивања умрлих лица, односно услуге уређивања и одржавања гробља у насељеном месту.

Циљ – Унапређење и осавремењавање механизације, односно комуналних возила и машина - чиме би се унапредио процес рада, повећала продуктивност и смањили трошкови одржавања механизације, кроз набавку одређеног броја нових возила – огледа се у реализацији плана јавних набавки. У посматраном периоду извршена је надоградња аутосмеђара Iveco stralis, набавка колица за чишћење и опрема за кошење и

орезивање, набавка контејнера за смеће, хидрауличних колица за покојника, као и столова за купање покојника.

Циљ – Активност очувања финансијске ликвидности предузећа – огледа се у наплати дуговања од појединих купаца помоћу судских извршитеља и послатих опомена. У посматраном периоду прослеђено је 417 опомене пред утужење привредним субјектима и покренута су 54 судска спора против физичких лица и 76 судских спорова против правних лица у којима је ЈКП „Чистоћа и зеленило“ страна која тужи.

Циљ – Профитабилност у пословању – огледа се у редовном вршењу пословних активности, реализација уговора са оснивачем и рационализација пословних расхода.

Циљ – Унапређење система Финансијског управљања и контроле - огледа се у ажурирању Стратегије ризика и Регистра ризика који ће сумирати информације о ризицима и дефинисање начина управљања ризицима. У посматраном периоду у предузећу је на основу Акционог плана за успостављање система ФУК-а ревидирана Одлука о именовању руководиоца ФУК-а и ревидирана Одлука о именовању радне групе за успостављање система ФУК-а и започето је ажурирање и усклађивање пословних процеса са Правилником о организацији и систематизацији послова.

Индикатори за праћење реализације постављених циљева:

1. Адекватан квалитет пружених комуналних услуга – индикатор је % задовољних корисника, који се мери на годишњем нивоу и чија вредност у претходној години је износила 78%.
2. Оптимална покрivenост територије града/општине услугама одржавања гробаља, као и погребним услугама – индикатор степен покрivenости територије услугама одржавања гробаља (број насеља која имају услугу одржавања гробаља у односу на укупан број насеља у граду/општини). Планирана вредност индикатора за 2023. годину износи 30%, а у посматраном периоду остварено је 40%.
3. Унапређење и осавремењавање механизације, односно комуналних возила и машина, чиме би се унапредио процес рада, повећала продуктивност и смањили трошкови одржавања механизације, кроз набавку одређеног дела возила – индикатор је % реализације плана јавних набавки кроз набавку опреме. Планирана вредност индикатора за 2023. годину износи 50%, у посматраном периоду остварено је 23%.
4. Активност очувања финансијске ликвидности предузећа – индикатор је % наплаћено у односу на фактурисано. Планирана вредност индикатора за 2023. годину износи 87%, у посматраном периоду остварено је 80%.
5. Профитабилност у пословању – индикатор је реализација добитка. Планирана вредност индикатора за 2023. годину износи 2.168 хиљада динара, који се мери на годишњем нивоу.
6. Унапређење система ФУК-а – индикатор је % праћења извештавања о (управљање) ризицима у односу на дефинисане ризике у Регистру ризика. Планирана вредност индикатора за 2023. годину износи 30%, овај индикатор мерљив је на годишњем нивоу.

Спроведене активности у области корпоративног управљања и унапређења пословних процеса

Имплементација ФУК-а

У посматраном периоду, а на основу Акционог плана за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система ФУК у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин:

- Акциони план за успостављање, одржавање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин за 2023. годину
- Ревидирана Одлука о именовању руководиоца ФУК-а
- Ревидирана Одлука о именовању радне групе за успостављање система ФУК-а
- Започето је ажурирање и уклађивање пословних процеса са Правилником о организацији и систематизацији послова.

Имплементација интерне ревизије

Интерна ревизија у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин у посматраном периоду извршила је следеће активности:

- Годишњи план интерне ревизије за 2023. годину
- Годишњи извештај о раду интерне ревизије за 2022. годину
- Извршена је обука из Основа интерне ревизије од стране Министарства финансија- Сектора Централне јединице за хармонизацију.

Управљање ризицима

Цене

Ризик - Ниво цена услуга који је тренутно у примени за услуге одржавања јавно прометних и јавно зелених површина на територији града Зрењанина, као и цена зоохигијенске и зимске службе на територији града Зрењанина не омогућава покриће трошкова пословања и улагање у инвестиције неопходне за несметано функционисање предузећа.

Управљање ризиком: Предузеће наводи да планира да у трећем кварталу текуће године захтева од Оснивача корекцију цена одржавања јавно прометних и јавно зелених површина на територији града Зрењанина, као и цена зоохигијенске и зимске службе на територији града Зрењанина.

Људски ресурси

Ризик - Због неконкурентних зарада могућ је одлазак запослених из предузећа, што за последицу може имати кашњење у реализацији пружања услуга.

Управљање ризиком: Маса средстава за зараде у 2023. години већа је за 8,1% у односу на планирану масу средстава за зараде радника у 2022. годину, на основу добијених смерница за израду годишњег програма пословања од Оснивача. На основу прописаног повећања минималне цене рада, предузеће је извршило примену од 01.01.2023. године.

Ликвидност

Ризик - Пад ликвидности за последицу може имати немогућност плаћања доспелих обавеза.

Управљање ризиком: Предузеће наводи да је за очување ликвидности неопходна наплата потраживања од појединих купаца помоћу судских извршитеља и слањем опомена. У посматраном периоду упућено је 417 опомена пред утужење привредним субјектима, покренuto је 54 судска спора са физичким лицима и 76 судских спорова са правним лицима.

Временски услови – неповољни временски услови

Ризик - неповољни временски услови

Управљање ризиком: У посматраном периоду није било неповољних временских услова и елементарних непогода.

Неисправност возила

Ризик – Могући кварови на возилима

Управљање ризиком: У посматраном периоду служба одржавања је извршила укупно 339 операција на возилима, од чега 53 у оквиру планираног периодичног одржавања возила – сервиси и 286 у оквиру такозваног одржавања по отказу – отклањање каврова.

Повреда на раду

Ризик – Могућност повећања повреда запослених током обављања својих радних активности

Управљање ризиком: У посматраном периоду извршена је редовна обука за 63 запослена чије је радно место са повећаним ризиком, као и процена исправности средстава за рад.

Интерни акт

Ризик – Неблаговремено ажурирање или усвајање интерних аката у складу са законским прописима

Управљање ризиком: У посматраном периоду у складу са законском регулативом Надзорни одбор предузећа донео је одлуку о усвајању:

- Правилника о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова ЈКП „Чистоћа и зеленило“
- Правилник о утврђивању коефицијената, утврђивања елемената за оцену индивидуалног радног учинка запослених по основу резултата рада у ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин

Информациони системи

Ризик – Функционисање информационих система предузећа

Управљање ризиком: У посматраном периоду предузеће је извршило набавку два Windows Win Pro 10 и једног Office Home and Business.

Предузеће има одступања у следећим тачкама Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из Програма пословања:

- **Образац 1 - Биланс успеха**

У периоду од 01.01. до 30.06.2023. године, предузеће је остварило укупан приход у износу од 438.237 хиљада динара и укупне расходе у износу од 424.066 хиљада динара, те остварило добитак пре опорезивања у износу од 14.171 хиљада динара.

Разлог: Предузеће наводи следеће разлоге због којих је дошло до одступања:

ПРИХОДИ

- У структури пословних прихода најзначајнији су приходи од извршених услуга: изношење комуналног отпада од грађана и привреде, одржавање јавно прометних и јавно зелених површина, одржавање комуналне хигијене у насељеним местима, одржавање гробаља, делатност зоохигијене и субвенција.
- Приходи од активирања учинака и робе већи су у односу на планиране услед повећане продаје сопствених производа.
- Остали приходи већи су у односу на планирану вредност у посматраном периоду 2022. године за 37% због спровођења јавних радова за особе са инвалидитетом.

РАСХОДИ

Пословни расходи у периоду од 01.01. до 30.06.2023. године, остварени су у мањем обimu од планираних за посматрани период (забележен је нижи ниво поједињих трошка у односу на планиране).

У оквиру групе 51 уочава се значајно одступање у односу на план за исти период за 14% до тога је дошло услед интензивног коришћења радних машина и учесталих кварова на истим, као и неопходне набавке резервних делова како би се неометано одвијао процес пружања услуге изношења и депоновања смећа.

У оквиру групе 52 најзначајније ставке су трошкови зарада и трошкови превоза. Планирана исплата солидарне помоћи ради ублажавања неповољног материјалног положаја запосленог није исплаћена у целости, јер представља велику финансијску обавезу за предузеће чијим поштовањем би ликвидност предузећа била значајно угрожена.

У оквиру групе 53 највећи део чине трошкови санације градске депоније, рад ауто корпе, штампање рачуна, транспортне услуге и трошкови одржавања.

Група 54 оптерећена је трошком амортизације основних средстава.

Група 55 у највећем делу оптерећена је трошком пореза на имовину и других пореских давања, трошком премије осигурања, трошком непроизводних услуга (одржавање информационог система, сервисирање возила ...), трошком ветеринских услуга и уклањања лешева животиња. Уочава се одступање у односу на план за посматрани период за 13% и до њега је дошло услед реконструкције дела управне зграде предузећа – радничке собе.

- **Образац 1 А - Биланс стања**

Биланс стања на дан 30.06.2023. године показује да предузеће има значајнија одступања у односу на планирано у оквиру групе 10 – Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар, због неутрошеној материјала до краја извештајног периода у складу са планом.

Значајнија одступања у односу на планирано налази се у групи 23 - Краткорочни финансијски пласмани у оквиру којих се налазе и краткорочни потрошачки кредити вересија - уговори у укупном износу од 3.607 хиљада динара, а односе се на потраживања од физичких лица којима је омогућена куповина пластичних канти за одлагање комуналног отпада на одложено плаћање, тј. на рате, које доспевају на наплату у наредним месецима, као и куповина гробница.

Одступања у односу на план су и у групи 24 – Готовина и готовински еквиваленти, а разлог томе је повећање наплате у овом кварталу.

Значајно одступање уочава се на позицији 28 (осим 288)-Краткорочна активна временска разграничења због потписивања уговора са осигуравајућом кућом за здравствени преглед радника чији рачуни су књижени у укупном износу, али доспевају на наплату током периода осигурања, тј. током 1 године.

Одступање се уочава и на позицији 495 - Дугорочни одложени приходи и примљене донације зато што се део који је на конту дугорочних одложених прихода оприходује тек по испуњењу услова за добијање средстава (средством добијена од ИПА програма прекограничне сарадње оприходују се у целокупном износу тек 2026.г.).

Значајно одступање уочава се на позицији 430 – Примљени аванси, депозити и кауције због примљеног аванса за другу фазу реконструкције Карађорђевог парка.

Значајно одступање уочава се на позицији 435 – Обавезе према добављачима у земљи до ког је дошло јер је предузеће. Због потреба процеса рада извршило неопходну набавку резервних делова за возила како би се неометано одвијао процес пружања услуга изношења и депоновања смећа, хтз опреме, извршило надоградњу смећарке, такође је на повећање обавеза утицало и закључење уговора са осигуравајућом кућом за здравствени преглед радника чији рачуни су књижени у укупном износу али доспевају на плаћање током периода осигурања тј. током 1 године.

Још једно одступање уочава се на позицији 481 – Обавезе на основу пореза на добитак због плаћања коначне обавезе пореза на добит за 2022.годину.

- **Образац 1Б – Извештај о токовима готовине**

Из извештаја о токовима готовине највећа одступања су код примљених камата из пословних активности и веће су за 1.666 хиљада динара због наплате камате за тужена правна лица. Значајно одступање уочава се и код пореза на добитак због плаћања коначне обавезе пореза на добит за 2022. годину.

- **Образац 2 - Трошкови запослених**

Одступање у овом делу извештаја односи се на:

- број запослених по кадровској евиденцији на одређено време где је у посматраном периоду планирано ангажовање 156 лица, а ангажовано је 134 лица

- накнаде по основу уговора о делу као и број прималаца накнаде по основу уговора о делу, одступа услед мањег броја закључених уговора

- накнаде по уговору о привременим и повременим пословима за 18% су веће у односу на планирану вредност у посматраном периоду 2023. године. Предузеће је децембра месеца 2022. године закључило уговор о спровођењу јавног рада за особе са инвалидитетом са Националном службом за запошљавање, филијала Зрењанин, која је и у обавези да обезбеди средства намењена за финансирање спровођења Јавног рада

- накнаде физичким лицима по основу осталих уговора, као и код броја прималаца поменуте накнаде долази до одступања услед мањег броја закључених уговора

Накнаде трошкова на службеном путу реализација је за 51% мања од планиране за посматрани период

- отпремнине за одлазак у пензију и број прималаца одступа од плана и огледа се у мањој реализацији, пошто је отпремнина за одлазак у пензију исплаћена за два лица, уместо планираних шест лица

-стурчно усавршавање запослених до одступања је дошло услед веће потребе за консултантским услугама и стручним усавршавањем запослених која се односе на примену новог Правилника о електронском фактурисању као и из области јавних набавки

Исплата осталих позиција трошкова запослених вршена је у складу са планираним средствима предвиђеним изменом и допуном Програма пословања за 2023. годину.

- Образац 3 – Динамика запослених

На дан 31.12.2022. године ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин је запошљавало укупно 397 радника, од тога 265 запослених на неодређено време а 132 на одређено време.

На дан 31.03.2023. године Предузеће је запошљавало укупно 398 радника, од тога 264 запослених на неодређено време, а 134 на одређено време.

У посматраном периоду дошло је до одлива 4 запослена и пријема 3 лица због потреба процеса рада (3 заменска радника ангажована су као замена запослених којима је наступила привремена спреченост за рад – боловање дуже од 30 дана).

На дан 30.06.2023. године Предузеће није одступило у односу на планирани број запослених усвојеном изменом и допуном Програма пословања за 2023. годину.

- Образац 4– Распон планираних и исплаћених зарада

Приказани распони исплаћених зарада, као и просечна зарада су у оквиру планираних зарада усвојених Изменом и допуном Програма пословања за 2023. годину.

- Образац 5 – Приходи из буџета

За 2023. годину нису планиране субвенције и остали приходи из буџета, тако да нема ни реализације по овом основу.

- Образац 6 - Средства за посебне намене

Реализација позиције **донације** на дан 30.06.2023. године одступа за 230 хиљада динара у односу на планирану вредност за посматрани период због великог броја поднетих захтева за донацију од стране спортских клубова, чиме је предузеће ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин подржало развој спорта који је важан не само за појединаче него и за друштвени и културни развој сваке заједнице, како на националном тако и на регионалном и локалном нивоу.

Реализација позиције **репрезентације** на дан 30.06.2023. године већа је за 46% у односу на планирану вредност за посматрани период због организације квиза едукативног карактера за децу виших разреда основне школе, на тему рециклаже, под називом „Еко квиз“.

Реализација позиција **рекламе и пропаганде** на дан 30.06.2023. године реализована је у оквирима планираног за посматрани период.

- Образац 7 – Расподела остварене добити/ покриће губитка

Предузеће је 2017. годину пословало са добитком у износу од 18.414.248 динара, која на основу одлуке Надзорног одбора у целости усмерена на финансирање инвестиција одн. куповину опреме.

2018. године остварена је добит у износу од 12.504.491 динара, која је на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-129-21/19-I у целости усмерена на финансирање инвестиција одн. куповину опреме.

2019. године остварена је добит у износу од 4.598.363 динара, која је на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-116-40/20-I у целости усмерена на финансирање инвестиција одн. куповину опреме.

2020. године остварен је губитак у износу од 22.263.749 динара, који се на основу одлуке Надзорног одбора покрива из нераспоређене добити ранијих година.

2021. године остварен је добитак у износу од 6.793.155 динара, која је на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-125-24/22-I у целости усмерена на финансирање инвестиција одн. куповину опреме.

2022. године остварен је добитак у износу од 29.705.525 динара, за који је донета одлука Надзорног одбора број 01-18/8-3, а не и Решење Скупштине града Зрењанина.

- Образац 8 – Кредитна задуженост

Стање кредитне задужености на дан 30.06.2023. године износи 52.421.965 динара, од чега за ликвидност 3.097.510 динара и за опрему 49.324.455 динара. Измирење кредитних обавеза врши се из текуће ликвидности.

- Образац 9 – Готовински еквиваленти

Стање готовине на почетку обрачунског периода је износило 54.248 хиљада динара, док на крају обрачунског периода износи 15.284 хиљаде динара.

- Образац 10 – Извештај о инвестицијама

Изменом и допуном програма пословања за 2023. годину, укупне планиране инвестиције предузећа за период јануар – децембар, износе 102.072 хиљаде динара. У току извештајног периода реализација инвестиција се одвијала на следећи начин:

- Моторна тестера - 1 комад, у износу од 130.350 динара
- Тример - 2 комада, у испносу од 176.860 динара
- Колица за чишћење - 5 комада, у износу од 998.200 динара
- Моторна косачица - 1 комад, у износу од 317.400 динара
- Самоходна травокосачица - 3 комада, у износу од 285.300 динара
- Акумулаторске маказе - 5 комада, у износу од 193.000 динара
- Реконструкција (надоградња) аутосмеђара Iveco- у износу од 7.990.000 динара
- Контејнери за смеће од 1.100 литара – у износу од 9.767.400 динара
- Сто за купање покојника – у износу од 490.000 динара
- Хидраулична колица за покојника- у износу од 620.000 динара
- Расхладни уређај за покојника – у износу од 977.500 динара
- и дела позиције остало из програма (компјутерски програми, канцеларијски намештај, мобилни телефон, замрзивач, усисивачи, клима уређаји) у износу од 1.961.953 динара

- Образац 11 – Потраживања, обавезе и судски спорови

Укупна доспела потраживања на дан 30.06.2023. године износе 508.516.794 динара у којима није укључена исправка потраживања купца.

Предузеће је у посматраном периоду успешно наплатило дуговање од поједињих купаца помоћу судских извршитеља и послатих опомена и намера је да се настави у том правцу.

Обавезе према добављачима имају валуту плаћања до 45 дана по одредбама Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама (РИНО).

Укупан број судских спорова у којима је ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин страна која тужи је 131 на дан 30.06.2023. године. Укупна вредност истих износи 7.390 хиљада динара и односи се на утужења ради исплате дуга, исплате на основу веродостојне исправе и тужби за смеће за правна и физичка лица.

Укупан број судских спорова у којима је ЈКП „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин тужена страна на дан 30.06.2023. године износи 8 спорова. Укупна вредност истих износи 1.648 хиљада динара и највећим делом тужбе се односе на накнаду штете услед уједа паса луталица и ради чинидбе.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ:

Предузеће је у посматраном периоду у највећем делу пословало у оквирима планираног и није дошло до поремећаја у пословању.

У складу са мерама редовно се скупља и одвози смеће, чисте јавне градске површине и врше друге комуналне услуге, а у циљу очувања одговарајућег нивоа комуналних услуга. Предузеће је успело да адекватно испуни своју главну мисију, и квалитетно и благовремено изврши услуге корисницима.

Предузимају се и активности очувања финансијске способности предузећа, од кога директно зависи и функционисање предузећа.

Ова информација сачињена је на основу Извештају о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања за период од 01.01. до 30.06.2023. године (број 01-439/1 од 25.07.2023. године, који је усвојио Надзорни одбор овог предузећа на седници одржаној дана 26.07.2023. године, Одлуком број 01-18/20-3).

НАЗИВ ПРЕДУЗЕЋА:
ЈКП "Пијаце и паркинзи"

Седиште: Зрењанин, Булевар Милутина Миланковића бб

Претежна делатност: 6820 – издавање некретнина

Матични број: 0875931 **ПИБ:** 101165299

Програм пословања:

Програм пословања за 2023. годину усвојен на седници Скупштине града Зрењанина 16.12.2022. године број закључка: 06-161-18/22-I.

Образложение пословања:

У посматраном периоду предузеће је своје пословање и обавезе усагласило са динамиком и обимом средстава остварених од пружених услуга и Националне службе за запошљавање. Овај период карактерише испуњење основних функција предузећа које се огледа кроз одржавање санитарне и хигијенске исправности пијаца и техничке исправности опреме, пробни рад новог начина контроле паркирања возила (почетак редовног рада планиран је за 01.08.2023. године), набавка и почетак рада другог специјалног возила „Паук“, реализација програма који финансира Национална служба за запошљавање, о запошљавању 7 инвалидних лица на период од 4 месеца.

Анализом улазних фактура уочено је значајно повећање готово свих добара, услуга и радова.

У извештајном периоду предузеће није било у блокади, нити је имало кашњења у роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама.

Програмом пословања за 2023. годину планиран је износ од 18 милиона динара повећања вредности капитала од стране оснивача, које је реализовано крајем јануар 2023. године. Поменута средства су употребљена за куповину специјалног возила „Паук“.

Циљ предузећа у 2023. години је:

- Куповина новог специјалног возила „Паук“. Спроведен је поступак јавне набавке, изабран је најповољнији понуђач. Потписан је Уговор о набавци , прибављена је сва потребна документација, возило је испоручено и стављено у функцију.
- Да се пронађу закупци за сав пословни простор (и поред више пута датих огласа 4 од 22 локала још увек нема закупце).

Спроведене активности у области корпоративног управљања

Предузеће посебну пажњу посвећује успостављању механизма надзора и контроле, при чему се води рачуна о следећем:

- Правилној примени законских и подзаконских аката, тачности и потпуности рачуноводствених евиденција и благовременог састављања поузданих финансијских информација
- Поштовању утврђених процедура и поступака за обезбеђење уредног и ефикасног пословања
- Подржавању утврђене пословне политике на свим нивоима пословања предузећа
- Очувању интегритета средстава предузећа
- Спречавању и откривању криминалних радњи и грешака у пословним активностима у предузећу
- Обезбеђењу квалифициране и независне екстерне ревизије финансијских извештаја предузећа

Посебна пажња посвећује се сегментима: заштите од злоупотреба привилегованих информација. Спречавања тржишне манипулатије, одобрењу послова где постоји сукоб интереса и борбе против корупције.

Оснивач именује директора и Надзорни одбор. Надзорни одбор контролише рад директора и усваја Извештаје о пословању, а Скупштина града на исте даје сагласност. У предузећу се сваке године спроводи екстерна ревизија. О резултатима ревизије се упознаје Надзорни одбор. Оснивач обезбеђује заштиту општег интереса у предузећу тако што даје сагласност на статут, одлуку о ценама, статусне промене, давање гаранција, авала, јемстава и друге одлуке у складу са законом.

Транспарентност и јавност пословања се спроводи редовним ажурирњем web странице предузећа.

Предузеће има одступања у следећим тачкама Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из Програма пословања:

- Образац 1 – Биланс успеха

Предузеће је у посматраном периоду остварило укупне приходе у износу од 62.767 хиљада динара и расходе у износу од 60.543 хиљаде динара и исказало добит у износу од 2.224 хиљаде динара. На висину добити највећи утицај је имала рестриктивна политика набавки, па самим тим и висина трошкова.

Анализом приходне и расходне стране биланса успеха показује се да су и приходи и расходи остварени на нижем нивоу од планираних.

Анализа прихода:

- Приход од префактурисаних трошкова је за 4% нижи од планираног.
- Приход од паркирања је за 7% нижи од планираног, и за 21% виши у односу на посматрани период претходне године. Разлог је појачана контрола плаћања паркирања и ефекат повећања цена услуга паркирања.
- Приход од пијаца, је за 8% нижи у односу на план, али је за 8% виши у односу на посматрани период претходне године. Разлог је ефекат повећања цена пијачних услуга и већи број корисника који су користили услуге пијаца.
- Приходи од „Паука“ су нижи од планираних за 20%, и за 33% нижи у односу на посматрани период претходне године. Разлог је што „Паук“ није радио услед кварова.
- Приходи од закупа пословног простора су мањи за 17% у односу на планиране. Разлог је мања заинтересованост корисника за закуп локала. Приходи од закупа су 6% виши у односу на посматрани период претходној године – мањи број локала је остао без закупца.
- Остали непоменути приходи су већи од планираних – ови приходи се углавном односе на приходе од више плаћеног пореза на добит из 2022. године.
- Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочни финансијски пласмани су већи од планираних, јер је предузеће успело да наплати раније отписана потраживања.
- Остали приходи су повремени, тешко их је планирати и од малог су утицаја на укупне приходе.

Анализа расхода:

Предузеће је приступило рестриктивној политици набавки добра, услуга и радова како би трошкове свело на ниво остварених прихода. Укупни трошкови су за 10% нижи од планираних.

Већа одступања од плана су код трошкова:

- Трошкова канцеларијског материјала – раст цена материјала је већи од планираног.
- Трошкови резервних делова – дошло је до већег броја кварова, што је утицало и на висину ових трошкова.
- Трошкова отпремнина за одлазак у пензију – 3 од 4 радника је отишло у пензију.
- Трошкова јубиларних награда – 7 од 11 радника је остварило право на јубиларну награду.
- Трошкова рекламе и пропаганде у земљи – већа активност предузећа на оглашавању.
- Трошкова ревизије – ови трошкови су исплаћени за целу 2023.г.
- Трошкова репрезентације – повећање цена ових услуга у односу на план.
- Трошкова премија осигурања – ови трошкови се одосе на целу календарску годину.
- Трошкови премије осигурања од опште одговорности су већи јер је плаћена премија осигурања за још једно специјално возило „Паук“.
- Трошкови пореза на имовину који су плаћени за целу годину.

- Образац 1А - Биланс стања

На дан 30.06.2023. г. у односу на 31.12.2022.г.

- Стална имовина предузећа се повећала за већи износ нових набавки основних средстава у односу на обрачунату амортизацију основних средстава.
- Обртна имовина се повећала. Повећала су се потраживања од купаца, остала потраживања и готовина на рачунима предузећа.
- Основни капитал се увећао по основу преноса средстава оснивача.
- Нераспоређени добитак се повећао за износ исказане добити по овом извештају.
- Покривен је губитак из претходне године на терет нераспоређене добити.
- Смањене су обавезе из пословања (добављачи) из разлога уредног сервисирања ових обавеза.
- Остале краткорочне обавезе (према запосленима и члановима Надзорних одбора) су мање у односу на план првенствено из разлога редовног измирења ових обавеза.
- Обавезе по основу пореза на додату вредност су мање од планираних, јер је реализован мањи обим пружених услуга од планираних.
- Пасивна временска разграничења - разграничен приходи су мањи јер се смањио обим пружених услуга чија реализација је везана за 2024.г.

- Образац 1 Б - Извештај о токовима готовине

Повећање цена код добављача је утицао на већи одлив готовог новца у односу на план.

Повећање готовине у односу на почетак обрачунског периода је првенствено из разлога рестриктивне политике набавки.

Салдо готовине на почетку обрачунског периода износио је 1.174.445,00 динара, а на дан 30.06.2023. године је 3.410.781,00 динара.

- Образац 2 - Трошкови запослених

Трошкови зарада су реализовани за 4% ниже од планираних. Није реализовано планирано попуњавање упражњених радних места, пријемом радника у радни однос. Уместо пријема радника у радни однос примљени су радници по основу уговора са Националном службом за запошљавање (програм „Моја прва плата“).

Крајем децембра 2022.г. реализован је пројекат Националне службе за запошљавање „Моја прва плата“, за четири незапослена радника, у трајању од 9 месеци.

Почетком маја месеца 2023. године реализован је пројекат са Националном службом за запошљавање „Запошљавање инвалида“ за седам лица на период од 4 месеца. Трошкове њихових зарада финансира Национална служба за запошљавање.

Трошкови накнада члановима надзорног одбора зависе од просечне зараде запослених и били су испод нивоа планираних.

Трошкови превоза запослених на посао и са посла су испод нивоа планираних.

Дневнице и накнаде трошкова на службеном путу су ниже од планираних.

Исплаћене су само три отпремнина за одлазак у пензију у односу на планиране четири.

Трошкови јубиларних награда запосленима су реализоване у нижем износу у односу на план.

Трошкови за помоћ радницима су нижи од планираних, услед мањег броја поднетих захтева, из разлога што је тешко планирати ову позицију јер се иста односи на исплату помоћи у случају смрти и помоћ радницима за медицинско лечење.

Трошкови стручног усавршавања запослених за посматрани период, нижи су од планираних и односе се само на трошкове стручне литературе.

- **Образац 3 - Динамика запослених**

У односу на 31.03.2023.г. један радник на неодређено време је отишао у редовну пензију и један радник на одређено време споразumno је раскинуо радни однос и једном раднику на одређено време је истекао уговор. Да би попунило систематизована радна места, предузеће је примило 6 радника на одређено време.

На основу уговора са Националном службом за запошљавање (ограм запошљавања инвалида) укупно је примљено 8 радника од којих је један престао са радом.

- **Образац 4 – Распон планираних и исплаћених зарада**

Анализа планираних и исплаћених зарада показује даје најниже исплаћена зарада нешто виша од паниране. Највиша појединачна зарада и просечна зарада запослених без пословодства и зарада директора су испод планираних вредности за посматрани период.

Анализа показује тенденцију смањивања распона између зарада запослених са различитом стручном спремом. Применом минималне цене рада која важи за 2023. годину вредносно се изједначавају сви послови од првог закључно са четвртим степеном стручне спреме.

Од укупно планираних 75 запослених, 17 запослених нема додатак до минималне зараде, а само 7 запослених има зараду изнад просечне зараде у Републици Србији.

Исплаћена просечна нето зарада предузећа за посматрани период нижа је за 29% од просечне нето зараде у Републици Србији.

- **Образац 5 –Приходи из буџета**

Субвенције и остали приходи из буџета нису планирани за период јануар – јун 2023. године, па самим тим нису ни реализовани.

- **Образац 6 - Средства за посебне намене**

Трошкови репрезентације и трошкови рекламе и пропаганде су били изнад нивоа планираних из разлога повећаних цена ових услуга и повећаног обима пословних активности.

Трошкови отпремнина и јубиларних награда радника су били испод планираних вредности.

- **Образац 7 – Расподела остварене добити/покриће губитка**

Предузеће је 2018. године остварило губитак у износу од 758.263 динара који је покривен из средстава нераспоређене добити претходних година, а све на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-74-35/19-I.

2019. године предузеће је остварило губитак у износу од 2.395.245 динара који је покривен из средстава нераспоређене добити претходних година, а све на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-116-44/20-I.

2020. године предузеће је остварило губитак у износу од 2.692.137 динара који је покривен делимично покривен (55%) из средстава нераспоређене добити претходних година, а све на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-168-31/21-I.

2021. године предузеће је остварило добитак у износу од 8.953.432 динара о чијем начину расподеле добити је донета Одлука Надзорног одбора и Решење Скупштине града Зрењанина број 06-125-26/22-I којим је остварена добит распоређена на следећи начин:

13% остварене добити употребљено је за покриће дела губитка из 2020. године

50% остварене добити употребљено је за финансирање инвестиција предузећа

37% остварене добити остало је нераспоређено.

2022. године предузеће је остварило губитак у износу од 1.621.660,54 динара и планира да исти покрије из нераспоређене добити претходних година.

-Образац 8 – Кредитна задуженост

Предузеће Програмом пословања за 2023. годину није планирало да се кредитно задужи, па самим тим на овој позицији нема ни реализације.

-Образац 9 – Готовински еквиваленти и готовина

Салдо готовине на почетку обрачунског периода износио је 1.174.445 динара, док на крају извештајног периода износи 21.440.406 динара.

-Образац 10 – Извештај о инвестицијама

У извештајном периоду реализована је набавка:

- Специјаног возила „Паук“
- Намештаја и рачунарске опреме – због дотрајалости и немогућности даљег коришћења набављен је намештај и рачунарска опрема у већем обиму уносу на квартални план.
- Дела електронске и фотографске опреме.
- Дела опреме за домаћинство и угоститељство.

-Образац 11 – Потраживања, обавезе и судески спорови

У извештајном периоду бруто потраживања од купца су износила 16.428.187 динара, што је нешто више од месечних прихода предузећа. Потраживња преко 12 месеци односе се на потраживања која су утужена и у поступку су наплате преко извршитеља.

У структури потраживања највећа потраживања су од физичких лица:

- потраживања за претплатне карте за паркирање које су узете на рате 906.540,43 динара;
- за посебне паркинг карте 6.791.978,83 динара;
- услуге паук-а 526.257,26 динара.

Од правних лица највећа су потраживања од:

- од оператора мобилне телефоније 7.587.044,86 динара и
- закупца пословног простора 943.092,79 динара.

Потраживања за претплатне карте, од оператора мобилне телефоније и закупаца локала су обезбеђена меницама и њихова наплата је уредна. Наплата потраживања од физичких лица за неплаћено паркирање, за посебне паркинг карте, се уредно наплаћује.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ:

Предности у раду предузећа - услуге се углавном наплаћују унапред или у тренутку пружања услуге.

Слабости у раду предузећа - нефлексибилност на ванредне трошкове и трошкове чија се висина није могла реално проценити, а који премашују планиране величине. Сезонски, временски и други утицаји (велики број хипермаркета) значајно утичу на приходе предузећа од пијачне делатности. Рад „Паук“-а зависи од рада полиције, комуналне полиције и комуналне инспекције. Зависност од одлука државних органа и оснивача које директно утичу на услове пословања и приходе, али и трошкове које предузеће остварује.

Шансе у раду предузећа - могућност даљег развоја како обима тако и врсте услуга које предузеће пружа (повећање броја паркинг места, отварање паркинга за камионе, аутобусе и царинање робе). Могућност запошљавања већег броја незапослених лица.

Ризици у раду предузећа - да се због спорог и дугог пута доношења одлука које утичу на висину цене услуга, промену структуре трошкова, усвајање планова и програма рада предузећа изгуби време и одложи реализација неопходних активности предузећа. Ово може довести до пада квалитета услуга које предузеће пружа корисницима.

Процена развоја пословања у наредном извештајном периоду

Рад паркинга ће зависити од обима кретања становништва, а рад „Паука“ од рада полиције и комуналне инспекције и полиције.

Анализом улазних рачуна, уочено је повећање цена код скоро свих добара, услуга и радова.

Све претходно наведено подразумева отежане услове пословања и додатне трошкове за предузеће.

Предузеће очекује да ће реализација инвестиције контроле паркирања извозила допринети бољој контроли наплате паркирања и повећаним приходима са уличних паркинга.

Предузеће очекује да ће набавка новог „Паук“-а, допринети мањим трошковима одржавања и повећати приходе предузећа.

Битни ризици будућег развоја

Тренутно највећи ризик пословања је очекивани, али непознат ниво раста цена добара услуга и радова, а тиме и трошкова предузећа.

Информација о овом предузећу сачињена је на основу Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања за период од 01.01 до 30.06.2023. године, број 1298/1 од 26.07.2023. године, који је усвојио Надзорни одбор овог предузећа на седници одржаној дана 28.07.2023. године, Одлуком број 9/33-1).

НАЗИВ ПРЕДУЗЕЋА:

ЈКП „Градска топлана“

Седиште: Зрењанин, Панчевачка 55

Претежна делатност: 3530 – снабдевање паром и климатизација

Матични број: 20489758 **ПИБ:** 105911713

Програм пословања:

Програм пословања за 2023. годину усвојен на седници Скупштине града Зрењанина 16.12.2022. године број закључка: 06-161-19/22-I.

Прва измена и допуна програма пословања за 2023. годину усвојена је на седници Скупштине града Зрењанина 13.03.2023. године, број закључка: 06-25-24/23-I.

Образложење пословања:

У посматраном периоду није било радова на вреловодној мрежи, осим једне хаварије у насељу 4. јул, која је у најкраћем року санирана.

Циљеви јавног предузећа са кључним индикаторима за остварење циљева

- Физички обим производње - планиран на основу искусствених података – реализација из претходних година
- Перманентно подизање квалитета услуга и унапређење односа са потрошачима, као и увођење одговарајућих стандарда.
- Стално смањење натуралних губитака у пословању уз максималну наплату потраживања од купаца
- Редовно измирење обавеза
- Реконструкција дистрибутивне мреже даљинског грејања и топлотних подстаница
- Стручно усавршавање свих запослених, уз унапређење мера ЗНР и ППЗ, као и примена мера заштите човекове околине
- Усаглашавање интерних аката са прописима који регулише функционисање основних делатности. Уговорно регулисање свих купопродајних односа са потрошачима у вези са основним делатностима.
- Постизање све веће економичности, ефикасности и ефективности.

Управљање ризицима

Процес управљања ризиком започиње препознавањем ризика, схватајући да је ово најважнија фаза процеса управљања ризиком. На основу пописа најважнијих ризика спроведена је и квантитативна процена ризика и израђен је регистар ризика са кратким описом сваког. Посебна пажња у управљању ризицима мора бити посвећена превенцији ризика. Приликом разматрања ризик, евидентиране су три фазе: идентификација ризика, анализа ризика и реакција на ризик. Идентификација ризика је извршена на основу експертске анализе и документованих претходних искустава.

Анализа ризика, покретачи и корективне мере

Неки од основних ризика који су анализирани јесу и утицаји услова окружења или вишег дела.

Ризик смањења броја потрошача на систему даљинског грејања и смањења потрошње топлотне енергије – смањење броја потрошача на систему даљинског грејања може бити узроковано због нездовољства квалитетом услуге, односно недовољном количином испоручене енергије, неодговарајућим периодом испоруке или високим ценама енергије.

Корективне мере за недовољну количину испоручене енергије и неодговарајући период испоруке се коригују поступањем у складу са Одлуком о условима и начину снабдевања топлотном енергијом („Сл. лист града Зрењанина“ број 32/2013), Тарифним системом за обрачун инсталисане топлотне снаге и испоручене количине топлотне енергије града Зрењанина („Сл. лист града Зрењанина“ број 32/2013) као и на основу Одлуке о изменама Методологије утврђивања цена за инсталисану снагу и испоручену количину топлотне енергије тарифном купцу са упутством за расподелу обрачуна („Сл. лист града Зрењанина“ број 24/2014), које дефинишу период испоруке, као и потребне количине енергије за загревање у зависности од метеоролошких услова. Истим актима је дефинисан и начин формирања цене за испоручену енергију.

Ризик нездовољавајућег нивоа квалитета услуге је уско везан са ризиком смањења броја потрошача на систему даљинског грејања. Потребан ниво квалитета услуге је недвосмислено дефинисан Одлуком о условима и начину снабдевања топлотном енергијом („Сл. лист града Зрењанина“ број 32/2013), Тарифним системом за обрачун инсталисане топлотне снаге и испоручене количине топлотне енергије града Зрењанина („Сл. лист града Зрењанина“ број 32/2013) као и на основу Одлуке о изменама Методологије утврђивања цена за инсталисану снагу и испоручену количину топлотне енергије тарифном купцу са упутством за расподелу обрачуна („Сл. лист града Зрењанина“ број 24/2014) чија примена је и корективна мера.

Низак степен енергетске ефикасности конверзије енергије је директно повезан са квалитетом одржавања котловског постројења. Од степена ефикасности конверзије примарне енергије зависи и успешност пословања. Корективна мера је квалитетно текуће и инвестиционо одржавање постројења.

Низак ниво наплате је ризик повезан са платежном моћи становништва. Корективна мера су побољшање нивоа наплате афирмативним мерама или активирањем законских механизама принудне наплате.

Неквалитетно одржавање објекта, инсталација и опреме. Корективна мера је израда и извршавање квалитетних планова текућег и инвестиционог одржавања, као и инвестицирање у нову квалитетнију и ефикаснију опрему, Корективна (превентивна) мера континуирано праћење рада топлане, стања опреме и ефикасности система.

Вишта сила се односи на поплаве, земљотресе и сл. Корективна мера је припрема планова и обука запослених за поступање у таквим ситуацијама, као и полиса осигурања.

Предузеће има одступања у следећим тачкама Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из Програма пословања:

- **Образац 1 – Биланс успеха**

Биланс успеха је финансијски извештај у коме се приказују приходи и расходи предузећа са циљем утврђивања резултата пословања у одређеном временском периоду. Предузеће је у посматраном периоду остварило укупне приходе у износу од 433.838 хиљада динара, док су укупни расходи остварени у износу од 398.107 хиљада динара и исказало нето добитак од 35,7 милиона динара, а планирало је остварење добитка у износу од 47 милиона динара.

Пословни приходи – исказано одступање у реализацији прихода од продаје производа и услуга односи се на мању количину произведене топлотне енергије, услед виших спољних температура у делу периода трајања грејне сезоне (јануар – април 2023. године).

Пословни расходи – исказано је одступање на позицији материјала, горива и енергије услед мањег износа трошка гаса из разлога виших спољних температура у делу грејне сезоне јануар – април 2023. године

Пословни добитак до одступања долази услед више остварених прихода од продаје топлотне енергије у односу на планиране за посматрани период.

На позицији приходи од камата дошло је до одступања – више остварени приходи од камата на орочена средства, приходи од тужених камата и приходи од камата на депозит по виђењу.

На позицији остали расходи дошло је до одступања у реализацији из разлога што се у тренутку израде програма пословања не може утврдити тачан износ дуговања потрошача против којих ће бити поднете тужбе.

Остварени нето добитак је резултат одступања на позицији пословних прихода, осталих прихода и осталих расхода.

- **Образац 1А - Биланс стања**

Постоје одступања код реализације у односу на планиране вредности за посматрани период код следећих позиција:

-Нематеријална имовина – износ ове позиције у Билансу стања је мањи од планираног, јер предузеће није набављало ову врсту основних средстава у посматраном периоду.

-Потраживања од купаца – су мања од планираних због боље наплате истих.

-Готовина и готовински еквиваленти – потраживања од купаца су мања од планираних услед боље наплате доспелих потраживања, што као директну последицу има и веће износе на позицији готовина и готовински еквивалентиова позиција Биланса стања је боља од планиране услед боље наплате потраживања од купаца у посматраном периоду.

-Остале обавезе из пословања - износ ове позиције Биланса стања је већи од планираног износа због погрешне дознаке средстава од стране бивших клијената.

- Образац 1Б - Извештај о токовима готовине

-Продаја и примљени аванси у земљи – је већа од планираних за посматрани период, томе је допринело, како добар проценат наплате пружених услуга, тако и значајно повећање цена услуга према крајњим корисницима.

-Исплате добављачима и дати аванси у земљи – у складу са оствареним приливом средстава и новчаним средствима на текућим рачунима, на почетку године измирене су обавезе према добављачима брже него што је планирано.

- Образац 2 - Трошкови запослених

Постоје одступања код:

У извештајном периоду реализација трошкова зарада и укупан број запослених огледа се у мањој реализацији у односу на план за посматрани период. До одступања је дошло из разлога што није дошло до пријема планираног број радника и мањих исплате у случајевима боловања запослених.

У посматраном периоду долази до одступања код позиције накнада трошкова на службеном путу која се огледа у већој реализацији од планиране.

У посматраном периоду није било исплата отпремнина за одлазак у пензију, иако су планиране.

У посматраном периоду реализован је мањи износ од планираног на име помоћи радницима и породици радника. Предузеће као разлог одступања наводи да је ове трошкове тешко планирати, јер се односе на помоћ у случају смрти и помоћ радницима за медицинско лечење, а последица мање реализације је мањи број поднетих захтева за исплату солидарне помоћи.

У посматраном периоду планиране су и остале накнаде трошкова запосленима и осталим физичким лицима, реализација је знатно мања од планиране из разлога што су планирана средства на име исплате радницима који су у категорији технолошког вишке – није био известан престанак радног односа за наведену категорију у тренутку израде програма пословања предузећа.

У посматраном периоду долази до одступања на позицији трошкови стручног усавршавања запослених које се огледа у већој реализацији, јер у моменту израде измене и допуне Програма пословања није могла да се предвиди већа потреба запослених за стручним усавршавањем, јер је овај трошак углавном проузрокован изменом законских и подзаконских аката која предузеће примењује у свом пословању.

- Образац 3 - Динамика запослених

У посматраном периоду извршен је пријем једног лица у радни однос на неодређено време због потреба процеса рада, што је и планирано изменом и допуном програма пословања.

Једном раднику је престао радни однос, по основу поднетог захтева од стране запосленог, што није било планирано изменом и допуном Програма пословања, јер моменат да запослени поднесе захтев за прекид радног односа, никада не може да се предвиди и планира.

- Образац 4 – Распон планираних и исплаћених зарада

У посматраном периоду распон планираних и исплаћених зарада, као и просечна зарада кретали су се у нешто мањем износу од планираних оквира.

- Образац 5 – Приходи из буџета

Субвенције и остали приходи из буџета нису планирани за период јануар – јун 2023. године, па самим тим нису ни реализовани.

- Образац 6 – Средства за посебне намене

Постоји одступање на позицијама «репрезентација» и «реклама и пропаганда» реализација је **мања** за 49 одн. 46% у односу на планирану вредност за посматрани период. Док је на позиција остало забележена већа реализација од планиране у посматраном периоду, што је последица преноса средстава синдикату предузећа за рад, а по основу Споразума потписаног између предузећа и Председника синдиката запослених број 99/1 од 01.05.2023. године.

- Образац 7 – Расподела остварене добити/покриће губитка

Предузеће је 2017. године остварило добитак у износу од 54.492.000 динара, расподела добити урађена је на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-52-29/18-I.

Предузеће је 2018. године остварило губитак у износу од 20.530.000 динара чији начин покрића је дефинисан одлуком Надзорног одбора и Решењем Скупштине града Зрењанина број 06-74-34/19-I.

Предузеће је 2019. године остварило губитак у износу од 92.408.000 динара чији начин покрића је дефинисан одлуком Надзорног одбора и Решењем Скупштине града Зрењанина број 06-116-48/20-I.

Предузеће је 2020. године предузеће је остварило добитак у износу од 6.253.306 динара чији начин расподеле је дефинисан одлуком Надзорног одбора и Решењем Скупштине града Зрењанина број 06-83-11/21-I.

Предузеће је 2021. године остварило губитак у износу од 15.425.101 динара чији начин покрића је дефинисан одлуком Надзорног одбора и Решењем Скупштине града Зрењанина број 06-64-21/22-I.

Предузеће је 2022. године остварило губитак у износу од 13.756.000 динара за чији начин покрића још увек није донета Одлука.

- **Образац 8 – Кредитна задуженост**

Предузеће је у извештајном периоду кредитно задужено у укупном износу од 695.781.141,00 динара, ово кредитно задужење односи се на капиталне пројекте - програм KfW.

Кредитним средствима по основу програма KfW III изграђен је погон за производњу топлотне енергије. Овом фазом била је обухваћена и набавка предизолованих челичних цеви као, и набавка опреме за топлотне подстанице.

Након фазе 3 уследила је фаза 4, која се односила на реконструкцију вреловодне мреже на територији града Зрењанина, као и на набавку опреме за топлотне подстанице (пумпе са фреквентном регулацијом и изменљивачи топлотне).

- **Образац 9 – Готовински еквиваленти и готовина**

Салдо готовине на почетку обрачунског периода износио је 53.492.680,00 динара, док на крају извештајног периода износи 29.013.946,00 динара.

- **Образац 10 – Извештај о инвестицијама**

У извештајном периоду нису планиране инвестиције, па самим тим нису ни реализоване.

- **Образац 11 – Потраживања, обавезе и судски спорови**

Судски спорови су утужена потраживања од потрошача за испоручену топлотну енергију и појединачно нису критични и не могу утицати на пословање и резултате предузећа.

У извештајном периоду број спорова где је јавно предузеће страна која тужи износи 237, а укупна вредност истих износи 8.076.984,00 динара, док спорова где је јавно предузеће тужена страна нема.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ

Предузеће у свом Извештају о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања за период од 01.01 до 30.06.2023. године, број 4862/1

од 18.07.2023. године, који је усвојио Надзорни одбор овог предузећа на седници одржаној дана 19.07.2023. године, Одлуком број 4866/1) наводи следеће:

У посматраном периоду предузеће је своје пословање обављало у складу са годишњим Програмом пословања и првом изменом и допуном Програма пословања за 2023. годину. Предузеће је обезбедило континуитет у снабдевању потрошача топлотном енергијом.

У извештајном периоду ЈКП „Градска топлана“ Зрењанин редовно је измиривала доспеле обавезе и предузимало активности очувања финансијске стабилности предузећа.

**НАЗИВ ПРЕДУЗЕЋА:
ЈП "Градска стамбена агенција"**

Седиште: Зрењанин, Гимназијска 7

Претежна делатност: 6832 – изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина
и управљање њима

Матични број: 08187231 **ПИБ:** 101170309

Програм пословања:

Програм пословања за 2023. годину усвојен на седници Скупштине града Зрењанина 16.12.2022. године број закључка: 06-161-24/22-I.

Прва измена програма пословања за 2023. годину усвојена је на седници Скупштине града Зрењанина 13.03.2023. године, број закључка: 06-25-25/23-I.

Образложение пословања:

У посматраном периоду пословање предузећа обављало се у складу са регистрованом делатношћу, односно у складу са мисијом и визијом.

Пословање и резултати пословања Предузећа условно се могу посматрати са два аспекта:

- а) пословање и резултат пословања Предузећа у вези наплате јавног прихода буџета Града- закупнина пословног и стамбеног простора и откуп станова, на основу уговора о управљању пословним и стамбеним портфолијом са Оснивачем.
- б) пословање и резултат пословања Предузећа од продаје услуга на тржишту.

Циљеви и индикатори пословања план и реализација по кварталима за 2023. годину:

Р. број	Циљ	Индикатор	Планирана вредност индикатора за 2023. годину	Реализација				Верификација
				Q1	Q2	Q3	Q4	
1 (a)	Наплата јавног прихода од закупа пословног простора најмање 87%, у односу на фактурисану реализацију 2021. године.	% наплате	87%	100%	95%			Реализован у потпуности
2 (a)	Наплата јавног прихода од закупа стамбеног простора најмање 70%, у односу на фактурисану реализацију 2021. године.	% наплате	70	53	97%			Реализован у потпуности
3 (a)	Остварење просечне оцене задовољства корисника по питању одржавања објекта пословног простора на нивоу претходне године 3,6	Просечна оцена	3,6					Овај податак ће бити верификован у 4. кварталу, након анкетирања корисника о степену задовољства пруженим услугама
4 (a)	Повећање површине издатог пословног и стамбеног простора улагањем у његово текуће одржавање	Повећана површина у м ²	150	98	91			Реализован у потпуности
5 (a)	Повећање површине издатог пословног и стамбеног простора улагањем у његово и инвестиционо одржавање	Повећана површина у м ³	150	0	0			Биће верификован у 4. кварталу
6 (б)	Покриће губитка пословања предузета из 2020. године из остварене добити најмање 25% .	Покриће губитка у %	3%	49%	100%			Реализован у потпуности

Пословни простор: У складу са напред наведеним циљевима и индикаторима планирана циљна активност од најмање 87% наплате у односу на фактурисану реализацију реализована је за 8% више у односу на планирани циљ.

Стамбени простор: У складу са напред наведеним циљевима и индикаторима планирана је реализована активност од најмање 70% реализована је 97% и одступа за 27% на више од планираног циља.

Предузеће је у овом извештајном периоду реализовало циљеве пословања у складу са планом циљева, осим инвестиционог одржавања девастираног пословног и стамбеног простора, док се средства за ту немену не обезбеде од стране града Зрењанина.

Приходи су остварени пружањем услуга управљања пословним и стамбеним простором у име и за рачун Оснивача, управљањем спортско-рекреационим центрима „Пескара“, „Тиса“ и „Мотел“ у име и за рачун Предузећа, пружањем услуга трећим лицима код укњижби, односно земљишно књижног спровођења.

У овом извештајном периоду једино нису реализовани приходи од пројектовања и надзора за трећа лица као и расходи везани за њихову реализацију. Иначе ови приходи су и планирани уз напомену да највероватније неће ни бити реализовани, али су због процедуре измене програма пословања ипак планирани за случај да дође до реализације пројектата.

Ризици: У Предузећу постоји Тим за ризике који разматра и управља ризицима и приликама као ефектима несигурности, односно неизвесности у односу на жељене исходе на планиране циљеве пословања, који су дефинисани у процедури Ризици и прилике у систему ИСО 9001:2015.

У зависности од врсте утицаја и могућих ризика и на основу формираног регистра пословних ризика Тим за ризике редовно спроводи њихову оцену користећи методологију оцене ризика. Након оцене ризика Тим за ризике утврђује колико који ризик има значај, односно утицај на функционисање пословних процеса, ефекте и ефикасност.

Када су у питању значајни ризици Тим дефинише превентивне мере и мере заштите, прати спровођење мера, у периоду од 3-6 месеци од претходне оцене спроводи поновну оцену, дели ризик са осигуравајућим друштвом, прихвата ризик или избегава ризик, ублажава ризик променом вероватноће и променом последица.

У овом извештајном периоду није било појаве ни једног ризика.

Предузеће има одступања у следећим тачкама Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из Програма пословања:

- Образац 1 - Биланс успеха

Одступања реализованих вредности преко 10% у односу на планиране на скоро свим позицијама биланса успеха резултат су, као што је образложено у делу пословања Предузећа на тржишту, нереализовани послови на пројектовању и надзору за трећа лица, као и реализација изнад планиране вредности осталих пословних прихода и финансијских прихода.

Приходи: Реализација укупних прихода од 82% у односу на планиране приходе, резултат је већ поменутих нереализованих послова на пројектовању и надзору за трећа лица. Укупни приходи износе 42.886 хиљада динара

Расходи: Реализација укупних расхода од 74% у односу на планиране вредности на кључним позицијама пословних расхода резултат је истих чињеница као и за позиције прихода. Укупни расходи износе 37.539 хиљада динара. Реализација финансијских расхода у односу на планиране од 16% условљена је мањим бројем судских пресуда у корист клијената који су тужили предузеће. Остали приходи и расходи у односу на план су реализовани са 70%, односно са 78% и условљени су режијским трошковима закупаца у пословном и стамбеном простору за које се врши префактурисање.

Резултат пословања: На крају II квартала 2023. године предузеће је остварило добит у износу од 5.347 хиљада динара, јер је реализовало све планиране активности, осим већ поменуте која је једнако утицала на реализацију планираних прихода и расхода. Расходи не садрже трошкове амортизације и трошкове исправке вредности потраживања.

- **Образац 2 - Биланс стања**

Обе билансне перспективе, у односу на планиране вредности одступају за 7%.

Активи: одступања реализованих од планираних вредности, на појединим позицијама су генерисане већ поменутим нереализованим пословима пројектовања и надзора за трећа лица и због тога се још није реализовала набавка службеног возила, за коју је отпочела процедура, као и набавка остале опреме.

Пасива: значајна одступања реализованих од планираних вредности су резултат нереализованих послова на тржишту за трећа лица за која се и у плану нагласило да можда неће бити реализована.

- **Образац 1Б - Извештај о токовима готовине**

Укупни новчани токови, односно приливи и одливи одступају за 21%. Укупни приливи одступају у највећој мери због неадекватног планирања одлива по основу режијских трошкова закупа пословног и стамбеног простора, јер је повећање цена енергената утицало на висину рачуна свих закупаца пословног и стамбеног простора. Больја наплата потраживања је такође утицала на већи прилив.

Укупни одливи одступају 21% од планираних вредности из истих разлога који су објашњени код укупних прилива. Одступање реализованих вредности стања готовине у односу на планиране вредности од 123% резултат је претходно наведених разлога и политике штедње у 2023. години.

- **Образац 2 – Трошкови запослених**

Одступања реализованих трошкова запослених за зараде у односу на планиране:

-није реализовано ангажовање лица по основу уговора о привременим и повременим пословима. Исказана је мања реализација дневница на службеном путу, док накнаде трошкова на службеном путу нису реализоване. У посматраном периоду такође, није у потпуности реализована исплата јубиларних награда, планирана је исплата за 2 запослена, а исплаћена је једном запосленом. Помоћ радницима и породицама радника реализована је у мањем обиму од планираног за посматрани период. Мања реализација се јавља и код осталих накнада трошкова запосленима и осталим физичким лицима.

- Образац 3 - Динамика запослених

У току извештајног периода није било одступања од планираног укупног броја запослених и броја запослених на неодређено и одређено време. У посматраном периоду није реализовано ангажовање једног лица по уговору о допунском раду, иако је било планирано.

- Образац 4 – Рапон планираних и исплаћених зарада

Распон планираних и исплаћених зарада у овом извештајном периоду не одступа од плана.

- Образац 5 –Приходи из буџета

Програмом пословања за овај извештајни период нису планиране субвенције и остали приходи из буџета, па зато нису ни реализовани.

- Образац 6 - Средства за посебне намене

У овом извештајном периоду реализација средства за посебне намене одступа у односу на план за II квартал за више од 10% (донације, репрезентација и реклами и пропаганда) огледа се мањој реализацији од планиране.

- Образац 7 – Расподела остварене добити/покриће губитка

Предузеће је 2018. године остварило добитак у износу од 38.832,00 динара за који није донета одлука о начину расподеле.

2019. године предузеће је остварило добитак у износу од 314.602,00 динара за који није донета одлука о начину расподеле.

2020. године предузеће је остварило губитак у износу од 8.757.803,00 динара који је покривен делимично у износу од 1.767.926,00 динара из средстава нераспоређене добити претходних година, а све на основу одлуке Надзорног одбора и Решења Скупштине града Зрењанина број 06-168-31/21-I.

2021. године предузеће је остварило добитак у износу од 2.785.933,00 динара чији начин расподеле је дефинисан одлуком Надзорног одбора и Решењем Скупштине града Зрењанина број 06-161-22/22-I.

2022. године предузеће је остварило добитак у износу од 28.564,00 динара чији начин расподеле је дефинисан одлуком Надзорног одбора и Решењем Скупштине града Зрењанина број 06-65-17/23-I.

- **Образац 8 – Кредитна задуженост**

Програмом пословања за овај извештајни период није планирано кредитно задужење, односно у 2023. години није планирано задуживање предузећа путем кредита.

- **Образац 9 – Готовински еквиваленти и готовина**

Салдо готовине на почетку обрачунског периода износио је 13.086.455,00 динара, док на крају извештајног периода износи 11.484.367,00 динара.

- **Образац 10 – Извештај о инвестицијама**

Програмом пословања за овај извештајни период нису планиране инвестиције, односно у 2023. години нису планирана инвестициона улагања.

- **Образац 11 – Потраживања, обавезе и судски спорови**

Потраживања предузећа односе се на потраживања за извршене услуге, дате авансе и префактурисане услуге износе 9.213 хиљада динара. Обавезе предузећа износе 6.897 хиљада динара. Остале обавезе, које се односе на добављаче, у највећем делу се односе на примљене депозите од закупаца пословног простора у власништву града.

Предузеће има два судска спора где је предузеће тужена страна:

- Тужилац ЈП Електропривреда Србије - дуг за електричну енергију везано за разне непокретности у јавној својини града Зрењанина у износу од 17.728,00 динара
- Тужилац ЈП Електропривреда Србије - дуг за електричну енергију везано за разне непокретности у јавној својини града Зрењанина у износу од 209.181,00 динара. Донета првостепена пресуда којом је у целости одбијен тужбени захтев због застарелости потраживања.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ:

Предузеће је у посматраном периоду у највећем делу реализовало пословне активности у складу са планираним без већих одступања и остварило је позитиван резултат пословања, односно добитак. Овакав позитиван тренд у пословању даје перспективу да се на крају пословне године, покрије цео или значајнији део губитка из ранијих година.

Информација и овом предузећу сачињена је на основу Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања за период од 01.01 до 30.06.2023. године, број 160/76 од 28.07.2023. године, који је усвојио Надзорни одбор овог предузећа на седници одржаној дана 28.07.2023. године, Одлуком број 160/77).

НАЗИВ ПРЕДУЗЕЋА:
Јавно предузеће за урбанизам

Седиште: Зрењанин, Раде Коначара бб
Претежна делатност: 71.11 - Архитектонска делатност
Матични број: 08314659 **ПИБ:** 101165196

Програм пословања:

Програм пословања за 2022. годину усвојен на седници Скупштине града Зрењанина 16.12.2023. године број закључка: 06-161-21/22-I.

Образложение пословања:

Пословање у овом периоду карактеришу извршене услуге:

• ОДЕЉЕЊЕ ЗА УРБАНИЗАМ

- Израда Измене и допуне Плана генералне регулације „Багљаш“, (30%) након слања захтева за услове, (30%) након упућивања плана на јавни увид, (20%) након обављеног јавног увида и (10%) након усвајања од стране Скупштине града (завршен План).
- Израда Измена и допуна Плана генералне регулације „Доља“, (10%) од утврђене цене плана након обављеног раног јавног увида, (30%) од утврђене цене плана након истека 30 дана од дана слања захтева за услове.
- Израда Измена и допуна Плана генералне регулације „Перлез“, (30%) од утврђене цене плана након упућивања плана на јавни увид и (50%) стратешке процене након упућивања на јавни увид.
- Израда Измена и допуна Плана генералне регулације „Мала Америка“, (10%) од утврђене цене плана након обављеног раног јавног увида.

Приходи од планске документације су мањи у односу на планиране вредности.
Разлози мање реализације су:

- Планска документација се ради по приоритетима и захтевима оснивача. Фактурисање извршених услуга у овом делу врши се на основу динамике утврђене ценовником који је саставни део Програма пословања.
- Израда планске документације условљена је и доставом геодетских подлога од стране носиоца изrade плана и службе за катастар непокретности.
- Израда урбанистичких пројеката, пројеката парцелације, препарцелације по захтеву Градске управе града Зрењанина, правних и физичких лица.
- Израда правила уређења и грађења (локацијски услови) и Информације о локацији.

- Урбанистички услови и сагласности.
- Израда планске документације по захтеву инвеститора.
- Праћење реализације планских докумената, анализа локалитета и давање стручног мишљења органима Градске управе града Зрењанина у поступку озакоњења и по другим захтевима.

• ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПУТЕВЕ И САОБРАЋАЈ

Вршење надзора по захтевима оснивача на основу поверене делатности и то:

- Надзор над редовним одржавањем путева (зимско и летње) у складу са законском регулативом.
- Надзор - на редовном одржавању јавне расвете.
- Надзор на редовном одржавању хоризонталне, вертикалне и светлосне саобраћајне сигнализације и опреме.
- Надзор над изградњом приклучака прилазних путева и паркинга.
- Извештаји о контроли утрошка електричне енергије за јавно осветљење и семафорске уређаје.
- Надзор над изградњом канализационих мрежа за насељена места.
- На захтев градских и републичких органа издавање услова за пројектовање, прикључење, укрштање и паралелно вођење у односу на јавни пут и саобраћајне површине, свих објеката и објеката инфраструктуре у својству управљача јавног пута, у поступцима обједињене процедуре или ван ње.
- Инжењерски послови за потребе градске управе (саветодавне услуге).
- Консалтинг и друге техничке услуге.
- Приходи од услуга надзора остварени су мање од планираних вредности. Ови приходи директно су узроковани нивоом извршених радова на које се обрачунава надзор по ценовнику Предузећа.
- Издавање разних сагласности, потврда и мишљења.
- Предузеће се бави и предметима СОН-а из 2015. године и ранијих година (као поверилац у извршним поступцима и тужилац у судским поступцима).
- Предузеће се стара о наплати накнаде за уређивање грађевинског земљишта и закупа по уговорима склопљеним до 30.11.2016. год. односно док је пословало као ЈП „Дирекција за изградњу и уређење града Зрењанина“ Зрењанин (у даљем тексту: Дирекција). У пословним књигама се само евидентирају промене (плаћање) које немају утицаја на пословни резултат и нису потраживања чија реализација утиче на пословање Предузећа.

Активности у посматраном периоду реализоване су уз стабилну ликвидност. Предузеће је редовно измиривало своје обавезе (према запосленима, добављачима и пореске обавезе). На ликвидност предузећа утицало је стање рачуна по почетном стању, јер је град Зрењанин своје обавезе измирио и пре законске обавезе по ЦРФ-у, односно крајем 2022. године. Смањена реализација прихода условила је губитак за период посматрани период. Губитак није угрозио ликвидност, али представља сигнал упозорења за следећи период.

Предузеће има одступања у следећим тачкама Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из Програма пословања:

- **Образац 1 - Биланс успеха**

Биланс успеха приказује пословање Предузећа у току извештајног периода од 01.01.2023. до 30.06.2023. године.

У посматраном периоду предузеће је имало значајне месечне флуктуације код остварења прихода, где је најнижи приход остварен у четвртом месецу, а највиши у шестом месецу. Просечан месечни приход износио је 4.670 хиљада динара.

По структури на дан 30.06.2023. године:

Пословни приходи су остварени 72% у односу на планиране вредности и износе 27.955 хиљада динара. Фактурисање, односно реализација базира се на потребама и захтевима оснивача.

Финансијски приходи нису остварени .

Приходи од усклађивања вредности су остварени 30% у односу на планирану вредност за посматрани период и износи 15 хиљада динара.

Остали приходи су остварени 52% у односу на планиране и износе 52 хиљаде динара.

Расходи у посматраном периоду су углавном исти и износе 5.200 хиљада динара.

Пословни расходи су реализовани 83% у односу на планиране и износи 30.951 хиљаду динара. Уштеде у трошковима настале су због њихове рационализације и смањене реализације трошкова зарада и накнада зарада у односу на планиране.

Гледано по структури пословни расходи су смањени у односу на планиране вредности за период 01.01.-30.06.2023. године.

Разлог смањених трошкова:

а) Пројекција зарада и накнада зарада је на бази 35 запослених, док је реализација на бази 32 запослених.

б) Трошкови материјала, горива и енергије су мањи од планираних, јер су поступци набавки још у току, те се реализација очекује у следећем периодима.

ц) Трошкови производних услуга су мањи од планираних, јер се поједини трошкови очекују у следећим периодима.

Финансијски расходи су нису реализовани, иако су планирани.

Остали расходи реализовани 58% у односу на план. Нису се поједини трошкови реализовали у овом периоду иако је могуће да ће до њих доћи (судски спорови-исплата штете).

На основу приказаног, ефекат реализације укупних прихода и укупних расхода за период пословања 01.01.-30.06.2023. године је исказан губитак.

Укупни приходи	28.022 хиљ.динара (АОП 1043)
Укупни расходи	-31.239 хиљ.динара (АОП 1044)
Губитак	- 3.217 хиљ.динара (АОП 1049)

На основу искустава из ранијих године рационално је очекивати значајније повећање прихода у наредним кварталима, што ће за последицу имати уравнотежење прихода и расхода и остварење добити на крају обрачунског периода 01.01.-31.12.2023. године.

- Образац 2 - Биланс стања

Биланс стања показује стање и структуру имовине, потраживања, обавеза и капитала Предузећа, на дан 30.06.2023. године односно показује шта је то чиме Предузеће располаже – у активи и изворе те имовине – у пасиви.

Активи : 74.099 хиљада динара

У односу на укупну активу обртна имовина учествује са 93% односно са 69.036 хиљада динара и у односу на план је реализација 109%. Стална имовина са 7% односно са 5.062 хиљаде динара и у односу на планирану реализација је 77%

У структури сталне имовине преовлађује учешће основних средстава (постројења и опрема) и у овом периоду је извршена набавке нематеријална имовина (лиц.софтвер) и набавка уградне опреме (клима уређаја).

Обртну имовину чине дати аванси, потраживања од купаца, готовина и готовински еквиваленти, остала краткорочна потраживања, краткорочни финансијски пласмани и активна временска разграничења.

Обртна имовина на крају извештајног периода 30.06.2023. године износи **69.036** хиљада динара и за 9% је виша од планиране. Разлог је повећан салдо новчаних средстава на пословним рачунима.

Пасива : 74.099 хиљада динара

Структуру пасиве чине :

- Капитал 27% одн. 20.144 хиљаде динара и у односу на план реализација је 98%
- Краткорочна резервисања и краткорочне обавезе 73% одн. 53.955 хиљада динара и у односу на план реализација је 109%

Општи рацио ликвидности = Обртна средства/краткорочне обавезе

$$\text{ОРЛ} = (69.036 / 53.955) = 1,28$$

Из наведеног се види добар показатељ (степен убрзане ликвидности већи од 1) односно способност Предузећа да измирује своје обавезе у року.

- Образац 1Б - Извештај о токовима готовине

Извештај о токовима готовине приказује структуру прилива и одлива готовине у Предузећу по појединим ставкама за период 01.01.2023-30.06.2023. године.

Износ токова готовине из пословних активности представља кључни показатељ степена у којем је Предузеће из својих пословних активности остварило готовину, која је довољна за очување пословне способности Предузећа. Прилив готовине из пословних активности Предузећа је 46% у односу на план. Корисник и највећи купац град Зрењанин је извршавао обавезу плаћања у законском року. У последњем кварталу 2022. године град Зрењанин је извршио плаћање обавеза пре законског рока те су новчана средства била на рачуну на дан 31.12.2022. и за 2023. годину представљају почетно стање. То је један од разлога мање реализације у токовима готовине, а други је мања реализација прихода.

Одливи готовине из пословних активности је 73% у односу на планирани износ и то се највише односило на плаћање зарада и накнада зарада, плаћање обавеза по основу јавних прихода и плаћање добављачима.

У извештајном периоду исказан је нето одлив из пословних активности у износу од 14.506 хиљада динара, односно 727 % од планираних вредности. Овај показатељ је условљен средствима на рачуну по почетном стању на дан 01.01.2023. године.

Прилив готовине из активности финансирања је већи од одлива готовине из активности финансирања те је у извештајном периоду исказан нето прилив готовине из активности финансирања у износу од 694 хиљаде динара. Приливи и одливи се односе на наплату потраживања СОН-а, пренос корисницима СОН-а и датог зајма запосленима.

Како је укупан одлив готовине већи од прилива готовине, Предузеће је исказало у извештајном периоду **нето одлив** готовине у износу од 13.812 хиљада динара (АОП 3051).

Готовина на почетку обрачунског периода (ПС) је износила **28.997** хиљада динара, умањена за исказан нето одлив готовине периода у износу од **13.812** хиљада динара, тако да готовина на крају обрачунског периода износи **15.185** хиљада динара што представља реализацију у односу на план 86%. Одступања планираних од остварених позиција не ремети пословање Предузећа.

- Образац 2 - Трошкови запослених

Трошкови запослених, као најзначајнији трошкови у структури расхода у периоду 01.01.-30.06.2023. године су остварени са 90% и нису премашили планирани износ пројектован у Програму пословања. Највећи износ у трошковима запослених чини маса средстава за зараде запослених у износу од 23.668 хиљада динара. Разлог је мањи број запослених од планираних. Накнаде по уговору (привремени и повремени послови) остварене су у мањем износу у односу на план са 94%. Узрок смањења трошкова по ППП је последица преласка у радни однос. На позицији превоз запослених на посао и са посла остварена је мања реализација и то 84%. Реализација осталих личних расхода и накнада је мања од планираних вредности.

- Образац 3 - Динамика запослених

На дан **31.12.2022.** године Предузеће има 31 запосленог од којих је 26 запослених на неодређено време и 5 запослених су на одређено време.

По основу уговора ППП (рад ван радног односа) ангажовано је 3 лица.

У току првог квартала 2023. године није било је промена у односу на број и статус запослених у односу на **31.12.2022.** године

Истекао је уговор ППП (рад ван радног односа) за 2 ангажованих лица.

Скопљени су нови уговори ППП за 2 ангажованих лица.

На дан **31.03.2023.** године Предузеће има 31 запосленог од којих је 26 запослених на неодређено време и 5 запослених на одређено време. Новозапослених лица није било.

По основу уговора ППП (рад ван радног односа) ангажовано је 3 лица.

У току другог квартала 2023. године примљено је у радни однос на неодређено време 3 запослених. Двоје запослених који су били у радном односу на одређено време, засновали су радни однос на неодређено време, а једно лице које је обављало привремено повремене послове је засновало радни однос на неодређено време.

На дан 30.06.2023. године Предузеће има 32 запосленог од којих је 29 запослених на неодређено време и 3 запослених на одређено време. Новозапослених лица је троје.

По основу уговора ППП (рад ван радног односа) ангажовано је 1 лице.

- **Образац 4 – Распон планираних и исплаћених зарада**

У периоду 01.01.2023 до 30.06.2023. године исплата зарада је вршена у оквиру планиране масе зарада из Програма пословања предузећа за 2023. годину, а у складу са одредбама Закона о раду, Колективног уговора и уговора о раду, као и Смерницама за израду годишњег Програма пословања за 2023.годину.

Распон планираних и исплаћених зарада у периоду од 01.01. до 30.06.2023. године, приказује најнижу, највишу и просечну зараду запослених без пословодства, као и за пословодство. Пословодством се сматрају: в.д.директора и извршни директори (2).

Исплаћене зараде по групама (пословодство и запослени без пословодства) у посматраном периоду имају пробијања, али упросечен податак је у складу са планираним и нема значајних одступања.

- **Образац 5 – Приходи из буџета**

Годишњим програмом пословања за 2023. годину нису планиране субвенције и остали приходи из буџета, па самим тим нису ни реализовани.

- **Образац 6 - Средства за посебне намене**

Програмом пословања за 2023. годину нису планирана средства за спонзорство, донације хуманитарне и спортске активности.

Трошкови репрезентације за период 01.01.-30.06.2023. године износе 72%. у односу на план.

Трошкови за пропаганду и реклами нису реализовани у првом кварталу.

- **Образац 7 – Расподела остварене добити и покриће губитка**

Предузеће је 2017. године остварило губитак у износу од 377.957.968,00 динара који је настао као последица преноса имовине оснивачу, након чега су извршене промене и усклађивања у АПР-у.

2018. године предузеће је остварило добитак у износу од 2.311.509,00 динара за који је донета одлука о начину расподеле остварене добити од стране Надзорног одбора предузећа и Решење Скупштине града Зрењанина број 06-117/-15/19-I (дбитак је утрошен на покриће дела губитка из ранијег периода).

2019. године предузеће је остварило добитак у износу од 9.243.060,00 динара за који је донета одлука о начину расподеле остварене добити од стране Надзорног одбора предузећа и Решење Скупштине града Зрењанина број 06-116-51/20-I (50% остварене добити уплаћено је у корист буџета града Зрењанина, а 50% остало у нераспоређеној добити)

2020. године предузеће је остварило добитак у износу од 7.660.101,00 динара за који је донета одлука о начину расподеле остварене добити од стране Надзорног одбора предузећа и Решење Скупштине града Зрењанина број 06-168-35/21-I (50% остварене добити предузеће је искористило уза набавку опреме, а остатак је остао у нераспоређеној добити предузећа).

2021. године предузеће је остварило добитак у износу од 2.309.614,00 динара за који је донета одлука о начину расподеле остварене добити од стране Надзорног одбора предузећа и Решење Скупштине града Зрењанина број 06-161-20/22-I (50% остварене добити предузеће је искористило за набавку опреме, а остатак је остао у нераспоређеној добити предузећа).

2022. године предузеће је остварило добитак у износу 4.109.502,00 динара за чију расподелу до момента израде извештаја није донета Одлука о расподели добити од стране Надзорног одбора, па самим тим ни Решење Скупштине града Зрењанина.

- **Образац 8 – Кредитна задуженост**

Предузеће у посматраном периоду није планирало, па самим тим ни реализовало краткорочне и дугорочне кредитне обавезе.

- **Образац 9 – Готовина и готовински еквиваленти**

Готовина је на почетку посматраног периода износила 28.996.819,00 динара, док на крају извештајног периода износи 15.184.879,00 динара.

- **Образац 10– Извештај о инвестицијама**

Предузеће није планирало инвестиције Програмом пословања за 2023. годину.

- **Образац 11 – Потраживања, обавезе и судски спорови**

Предузеће у овом извештајном периоду на дан 30.06.2023. године има исказана потраживања од купца по основу извршених услуга у износу од 18.163.167 динара (бруто), потраживања за плаћене авансе у износу од 2.380 динара, потраживања од запослених 73.163 динара и потраживања од Пореске управе на име преплате за порез на добит у износу од 96.308 динара коју ће искористити у наредном периоду.

На дан 30.06.2023. године Предузеће има исказане обавезе према: добављачима у износу од 897.5992 динара у складу са роковима плаћања, према запосленима за коначан обрачун за јун за зараде, порезе и доприносе 1.947.100 динара, накнаду члановима Надзорног одбора 187.455 са порезима и доприносима, накнаде по основу уговора о привремено-повременим пословима 79.111 динара, према буџету Републике Србије за ПДВ у износу 1.965.414 динара, обавезу за инвалиде у износу од 57.815 динара и обавезе за повраћај у износу од 7.200 динара и обавезе за примњене авансе у износу од 575.055 динара.

Приказани спорови су већи од планираних, али се њихова реализације очекује по окончању судских поступака у 2023. години и у 2024. години. Предузеће има четири судска спора и наводи да они не могу битно утицати на пословање или пословни резултат.

Што се тиче судских спорова где је предузеће тужена страна, постоји тринаест спорова чија укупна вредност износи 5.035.409,00 динара.

Предузеће у својим пословним књигама води евиденцију о потраживању за накнаду за уређивање и закуп градског грађевинског земљишта из доба пословања Дирекције и чија наплата представља приход буџета града Зрењанина. Нето потраживање по том основу исказује се и у Билансу стања управе града Зрењанина.

У потраживању и обавезама налазе се и дати аванси и потраживања из доба пословања Дирекције (аванс ЕПС-у) која се у исто време воде на потраживањима и обавезама и њихова реализација је међусобно затварање конта без утицаја на пословање Предузећа.

Предузеће води евиденцију о промету рачуна СОН-а, плаћање и пренос корисницима СОН-а.

Све наведено нема утицаја на пословање Предузећа (приходи и расходи).

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ:

У посматраном извештајном периоду Предузеће је обављало своје редовне активности у складу са Програмом пословања за 2023. годину

Приходи за период 01.01-30.06.2023. године су пројектовани у односу на предвиђену реализацију трошкова. Из показатеља се види да су приходи мање остварени од планираних за (28%), такође и трошкови за (17%) мање. Исказан је губитак на основу умањене реализације прихода. Предузеће је имало добру ликвидност и све своје планом предвиђене активности је извршавало.

У роковима су измирене обавезе према добављачима, запосленима и пореским институцијама. Одржан је континуитет пословања Предузећа.

Број запослених је мањи од планираних и самим тим маса предвиђена за зараде као и за остале личне расходе остаје неискоришћена. Ризик од смањења квалификоване радне снаге и даље је веома присутан. Одлазак стручног кадра са знањем и лиценцама и без младих запослених којима треба пренети дугогодишње искуство у раду је веома велики ризик. Програмом пословања за 2023. годину предвиђена су средства за ново запошљавање која остају неискоришћена. И даље је потребно ангажовање на реализацији прихода како од Оснивача, тако и код корисника услуга правних и физички лица. У исто време и надаље је неопходно рационално управљање трошковима.

Остваривање планираних прихода као и повећање – набавка нових основних средстава (опреме, софтвера) уз константну рационализацију трошкова представља приоритет функционисања Предузећа у наредном периоду. Током 2023. године унапређен је процес тока документације у Предузећу са јасно дефинисином одговорношћу свих носилаца пословних процеса. У складу са финансијским могућностима настављен је континуитет у стручној едукацији запослених у смислу посете семинарима и саветовањима. У наредном периоду очекује се успостављање ФУК-а (Финансијско управљање и контрола) у пуном капацитetu што ће додатно унапредити ефикасност функционисања Предузећа.

Један од битних приоритета је и наставак активности на унапређењу процеса корпоративног управљања, све у циљу доношења пословних одлука које омогућавају ефикасније и одрживо пословање Предузећа.

Општа потреба за успостављањем корпоративног управљања (његових система и алата) у јавном сектору је јавна одговорност. Постоји опште очекивање да су они који воде јавне послове и управљају јавним средствима у потпуности одговорни за тај посао у складу са законом и одговарајућим стандардима, те да се јавна средства на одговарајући начин чувају и троше економично и функционално.

Информација и овом предузећу сачињена је на основу Извештаја о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања за период од 01.01 до 30.06.2023. године, број 22/10 од 26.07.2023. године, који је усвојио Надзорни одбор овог предузећа на седници одржаној дана 26.07.2023. године, Одлуком број 22/10).

IV ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА И НАПОМЕНЕ

Јавна предузећа чији оснивач је град Зрењанин у посматраном периоду имају неусклађености између планираних и реализованих активности из програма пословања.

Поред спроведених мера уштеда на свим нивоима где је било могуће спровести их, поједина предузећа послују са губитком или остварују мали износ нето добити, услед амбициозних планова који се не остварују у планираном обиму.

Припрема:

(Светлана Џрњански)

Контролишу:

Шеф Одсека за буџет

(Мирјана Малуцков)

Заменик начелника Одељења за финансије:

(Еуђенија Бесуј)

добрава:
НАЧЕЛНИК
ГРАДСКЕ УПРАВЕ
(Ненад Домјесков)

ЗБИРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ И РЕАЛИЗОВАНИХ ПОКАЗАТЕЉА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. до 30.06.2023. године

в 000 динара

Таблица 1.

Ред. бр.	Јавно предузеће/друштво капитала	Укупни приходи		Укупни расходи		Нето резултат	
		План	Реализација	План	Реализација	План	Реализација
1	JKП "Водовод и канализација"	531,120	423,812	528,149	414,416	2,525	7,885
2	JKП "Чистоћа и зеленило"	465,538	438,237	444,229	424,066	18,113	10,833
3	JKП "Пијаце и паркинзи"	81,132	62,753	80,263	60,543	569	2,224
4	JKП "Градска топлана Зрењанин	485,157	433,838	438,176	398,107	47,031	35,719
5	ЈП "Градска стамбена агенција"	52,420	42,886	50,937	37,539	1,483	5,347
6	Јавно предузеће за урбанизам	39,155	28,022	37,850	31,239	1,295	-3,217
	УКУПНО	1,654,522	1,429,548	1,579,604	1,365,910	71,016	58,791

в 000 динара

Табела 2.

Ред. бр.	Јавно предузеће/друштво капитала	Број запослених		Средства за зараде (Бруто I)		Субвенције		Кредитна задуженост
		План	Реализација	План	Реализација	План	Реализација	Станje на дан 30.06.2023.
1	ЈКП "Водовод и канализација"	287	267	179,287	158,878	82,000	67,417	59,377
2	ЈКП "Чистоћа и зеленило"	412	397	221,664	214,805	0	0	52,422
3	ЈКП "Пијаце и паркинзи"	75	73	36,303	34,911	0	0	0
4	ЈКП "Градска топлана Зрењанин	70	67	55,300	50,377	0	0	695,781
5	ЈП "Градска стамбена агенција"	20	20	13,853	13,274	0	0	0
6	Јавно предузеће за урбанизам	35	32	22,869	20,554	0	0	0
	УКУПНО	899	856	529,276	492,799	82,000	67,417	807,580

¹ Кредитна задуженост последњег дана извештајног периода

Обрадила:

Светлана Црњански

брадила:
Петрана Црънски
Петрана Црънски

НАЧЕЛНИК
ГРАДСКЕ УПРАВЕ
Ненад Домјесков

